

Előfizetés:
 Egész évre 16 K
 Félévre .. 8 K
 Negyedévre 4 K
 Egy hónapra
 1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
 Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
 Megjelenik minden reggel 11 Kiadja A NAP Ujságvállalat

Egy szám
2 Krajcár
 (4 fillér)
 Budapesten és
 a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 9

II. évfolyam

BUDAPEST, PÉNTEK, 1908 JANUÁR 31

27. szám

A Hir 133. száma:

Győz az osztrák

*A császár katonatiszti tá-
 vaszra megkapják a fizetés-
 emelést*

**Magyarfalás
 hivatalból**

*Egy osztrák delegátus állást
 foglalt a külföldi magyargya-
 lázkodás mellett. Leckéztetik
 Aehrenthalt*

**HARC
 az erdőpanamák ellen**

*Szakítanak a multtal. Az erdélyi
 birtokrendezés*

**MERÉNYLET
 egy jegyepár ellen**

Az elhagyott lány boszuja

Inzultált képviseelő

A hadügyminiszter
*védi a tiszt urakat. De megrója
 a korhelyeket*

**KIUZSORÁZZÁK
 az országot**
Ötszáz milliós érvágás

**Harmincezer
 munkás sztrájkja**

**Magyar zászlót
 és cimert!**
*A delegáció külügyi albizott-
 sága követeli*

**Földet kérnek
 a gazdák**
A csanádi püspök birtoka

A fátyol titka
Megszökött egy apáca

EZER LEÁNYFEJ
A HIR regénye

Nyolc riport

Távirat. Telefon

A Rroyal Bécsben

Igen: nem Royal többé, hanem Rroyal, mert ha a hajdani Lloyd-klubot megillette működéseért a kettős l-betűvel való kezdődés nyalka hangja, akkor ezek is rászólgáltak már a borzadásnak, a visszaiszonyodásnak mentől több r-betűjére. Nem Royalok ők többé, hanem Rroyalok.

És a Rroyal fölment Bécsbe. És ott, miután átkos minden közösügy, elkezdett minden szélviharnál nagyobb gyorsasággal megszavazni minden közös költséget Aehrenthalnak, Montecuccolinak, Burián-
 nak, de még az Isten különös csodájának is, csak — sárgafeketére legyen festve. Belé-
 kóstoltak az Adria sós habjaiba, a melyekről D'Annunzio oly szépen mondta el, hogy ke-
 serü az Adria Olaszországnak, sütkéreztek a Ring luegeri pompájában, ettek weaner
 sniclit és a boldog anyagsere révén hama-
 rosan elkezdtek érezni, hogy hogyan fordul
 meg a közmondás, hogyan lesz a magyar
 szalonából a bécsi Burg udvarán örökös
 komondor. Bevittek, beszállítottak mindent,
 elveik teljes épségbentartásával, azzal a
 torz Janus-arccal, a mely lefelé még mindig
 a kuruc fogvicsorgatást mutogatja, de föl-
 felé a fogainak ez a vicsordulása alázatos
 vigyorgássá válik.

Fölment a Rroyal Bécsbe és megszava-
 zott egy szempillantásnyi idő alatt mindent,
 de mindent, a mi ellen a függetlenségi párt
 vitta évtizedeken keresztül nagy harcait.
 Közös költség az osztrák diplomácia szá-
 mára, a mely olyan hiven szolgálja érde-
 keinket künn a külföldön, hogy minden ma-
 gyar ember éhen halhat tőle bátran az ide-
 genben, mert a magyarnak még a halálos
 sóhajtását sem érti meg az osztrák konzul,
 neki még az is a Kossuth-hundok nyelvén
 van. Közös költség a közös hadsereg szá-
 mára, a mely a koalíció létrejötté és a bécsi
 paktum óta állítólag „ki van kapcsolva“, de
 csak úgy van kikapcsolva, hogy mi nem
 kapjuk meg azt, a mi a hadsereg jogából
 bennünket megillet, ellenben Bécs meg-
 kapja mindazt, a mi követelése van rajtunk,
 — igazságtalan követelése.

Fölment a Rroyal Bécsbe és beszállított
 mindent, a mit csak be lehetett szállítani. És
 ráadásul és végül elővették a katonatisztek
 fizetésének az emelését is és nyájas, jóaka-
 ratu figyelmébe ajánlották úgy a magyar,
 mint a közös kormány, nemkülönben az
 összbirodalmi kancellár urnak.

A függetlenségi delegáció — micsoda
 szatira már a két szó is egymás mellett! —
 meleg, sőt forró pártfogásába vette a ka-
 tonatisztek fizetésének az emelését. Hogyne.
 A nagy emelők, a kik a kvótát is úgy fel-
 tudták emelni, mint hajdan Atlasz a világ

gömbölyűségét felemelte a két koalíciós,
 félig hatvanhetes, félig negyvennyolcas vál-
 lára, azok bizony nem fognak restek lenni
 arra sem, hogy megolajozzák még jobban
 a köztük mindennap itt járó istennyilát, a
 katonakardot is és öblösebb torku trombitát
 adjanak a cseh trombitásnak, a kinek a tüde-
 jéből az ütőere megpattanásáig harsog bele
 egész Magyarországra a Gotterhalte.

Felemelik, a függetlenségi párt nyájas
 jóindulata, szives behódolása mellett emelik
 fel a katonatisztek fizetését. Ebben az or-
 szágnak, a hol éhenhalóban van mindenki,
 a hol a becsületes munkának nincs tisztos ér-
 téke, a hol az ugynevezett fizetésren-
 dezések pusztán csak arra valók, hogy a
 révükön az állam rabszolgájává tegye min-
 den tisztviselőjét. Felemelik a katonatisztek
 fizetését akkor, a mikor a szellemi munka,
 az agyvelő agyongyötröttségének az embe-
 rei frázis nélkül ott vannak a koplalás ha-
 tárán. Felemelik a katonatisztek fizetését
 akkor, a mikor a favágóknak, a kik pedig
 elvégre nemcsak a lábukkal, hanem a ke-
 zükkel is dolgoznak, még mindig a régi nap-
 szám jár.

Felemelik a katonatisztek fizetését,
 hogy gyorsabban foroghasson a civilkopo-
 nyán a kard és hangosabban bömbölhessen
 bele abba a levegőbe, a melybe Petőfi bele-
 sóhajtott a lelkét, a Gotterhalte. Mert ne-
 kük, a Bécsbe származott rroyalistáknak, a
 szívükhöz nőtt a közös hadsereg, jobban
 dédelgetik, mint maga a bécsi kamarilla és
 igaz negyvennyolcas lelkesedéssel szavaz-
 ták meg Kossuth Lajos programja értel-
 mében az osztrák katonatisztek fizetésének
 a felemelését.

Nagyon sötét napokat élünk és tudjuk,
 hogy még sötétebbek is fognak következni
 ránk. Azért, szinte rezignációval, szinte csak
 mint tünetet fogadjuk a delegáció amaz el-
 határozását, hogy tyukkal, kalácscsal fogja
 ezentul a mi véres és verejtékes filléereinkből
 táplálni a portepét, meg az utca kövezetén
 is kihívóan csattogó középkori gyilkot.

Felment a Rroyal Bécsbe, de ne aggód-
 jál hazám! Visszajönnék, oh, ők vissza fog-
 nak jönni és miután ott fenn megadtak min-
 dent a közös költségekre, a közös hadseregre
 és a közös hadsereg sujtásban nem szegény
 cinegéire, — itthon megszavazzák a ház-
 szabályrevíziót és az Andrassy plurális vá-
 lasztójogát, no meg ráadásul még a lét-
 számemelést úgy, hogy az ország tökélete-
 sen belesántul, ők pedig, felülmulva minden
 Lloydot, ezentul akár három r-rel is kezd-
 hetik a Rroyal nevét.

Az erdőpanamák ellen

Elfogadták az erdélyi birtokrendező javaslatot. Mezőssy új rendszert ígér. A fakirok parlamentje is összeült. Szó nélkül szavazott

Nem vállalunk új terhet!

Mialatt a magyar delegáció milliókat kínál föl Bécsnek s lelkiismeretlenül kötyvetélyi el a nemzeti vagyont, addig a képviselőház a székelység érdekében végez hasznos és nemes munkát. Három napi szünet után ma újra összeült a Ház, hogy az erdélyi birtokrendező törvényjavaslatot tárgyalja. A székelység képviselői beszéltek, valamennyien a fajtestvéreik iránt való rajongó szeretettel. *Sümegei Vilmos* érdekes, tartalmas felszólalása után *Hinléder Ernő* és *Zakariás János* jelentették ki, hogy némi módosítással örömezt elfogadják a javaslatot. *Mezőssy Béla* földmivvelésügyi államtitkár reflektált azután a kifogásokra. A kérdést minden részében megvilágosító, okos beszédnek az volt a legérdekesebb passzusa, a mely a székelyföldi erdőgazdálkodás botrányait tárta föl. A magáneladást nem engedti meg a kormány s az ilyen garázdalkodást a jövőben is minden jogos eszközzel meg fogja akadályozni.

— *Még statáriummal is!* — kiáltották közbe a székely képviselők, akik még nem felejtették el Feilitzsch erdőpanamáit.

Végül *Günther Antal* igazságügyminiszter kelt a javaslat védelmére. Meggyőző érvekkel bizonyította, hogy a javaslat nyakára hág a további visszaéléseknek. Beszédét zajos tetszéssel fogadták a Ház minden oldalán. A javaslatot általánosságban elfogadták és a részletes vitát holnapra halasztották. *Nagy György* indítványára napirendre tűzték a fejadó eltörléséről szóló javaslatot is, a mely az ország legszegényebb osztályának vállairól súlyos terhet emel le.

Sürgős interpellációja volt *Nagy Györgynek* a katonatisztek fizetésjavításáról. A Ház teljes figyelme közepette intézett kérdést a kormányhoz, hogy azonosítja-e magát *Okolicsányi Lászlónak* a magyar delegációban előterjesztett határozati javaslatával, a mely a tisztigazsi főemelését indítványozza. *Nagy György* nagyon találóan utalt a kormány programjára, a mely minden újabb haditerhet kizárt az átmenet idejére. Megbélyegezte a székelyföldi delegációs indítványt és kifejtette, hogy a fizetésjavítás semmi más, mint új és igen jelentékeny áldozat. *Molnár Jenő* élénk derűltség közben huszonegyes bizottság kiküldését kérte a tiszt fizetés tanulmányozására.

A főrendiháznak is volt ma néhány perces ülése. Elfogadták ő méltóságai az ujoncjavaslatokat, a nélkül, hogy egyetlen megjegyzést tett volna bármelyikük. És ezt törvényhozói munkának nevezik...

I.

A képviselőház ülése

A Ház mai ülésén *Justh Gyula* elnökölt. Negyed tizenegy órakor kezdődött az ülés. A jegyzőkönyv hitelesítése után az elnök elpárentálta a décsi kerület elhunyt képviselőjét, *Betegh Imrét*, majd bejelentette, hogy *Nagy Györgynek* engedélyt adott az ülés végén sürgős interpelláció előterjesztésére.

Törvényjavaslat

az erdélyi birtokrendezésről

Az erdélyi birtokrendezésről, arányosításról és tagosításról szóló törvényjavaslat tárgyalása van napirenden.

Sümegei Vilmos: Hosszas és részletesen foglalkozik az erdélyi birtokrendezésről szóló törvényjavaslatl. A törvényjavaslat nem elégíti ki kellőképpen azokat a kívánalmakat, amelyeket az érdekeltek a javaslattal szemben felvetettek. Ennek a törvényjavaslatnak minden vonatkozásában a kiscgazdák érdekeit kell szolgálnia. (Helyeslés.) Kifogásolja, hogy a törvényjavaslatot előkészítő anketre nem hívtak meg kiscgazdákat is, hogy e révén az ő sérelmeik meghallgatásával érdekeiket jobban szolgálhatta volna ez a javaslat. A földmivvelésügyi kormányhoz azt a kérést intézi, hogy sürgősen terjesszen törvényjavasla-

tot a Ház elé a közlegelők ügyének rendezése tárgyában.

Kállay Tamás: Helyes! Ez még a mostaninál is sürgősebb! (Helyeslés!)

Sümegei Vilmos: Arra való tekintettel, hogy a törvényjavaslatban még fennmaradt hibákat orvosolni fogják, a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjúl elfogadják.

Hinléder Ernő és *Zakariás János* gyakorlati szempontokból foglalkoznak a törvényjavaslattal. Elfogadják a törvényjavaslatot.

Mezőssy és Günther a törvényjavaslatról

Mezőssy Béla államtitkár: Reflektálni óhajt a javaslat ellen felhozott kifogásokra. Rámutat arra a jelenségre, hogy a javaslat ellenzőinek érvelése közt a legnagyobb ellentét van: az egyik helyesnek tartja azt, amit a másik élesen kifogásol. A javaslat ellen tett észrevételek három csoportba foglalhatók. Kifogásolják, hogy a javaslat a földmivvelésügyi kormánynak diszkrecionális véleményezési jogot ad, mely a bíróság előtt bizonyos mértékig irányító. Kifogásolják továbbá, hogy a visszaélések megállítására olyan mélyreható rendelkezéseket tervez, hogy azok az egyéni jogot s a szabad forgalmat is korlátozzák s végül azt a rendelkezést is kifogásolják, hogy a tagosított terület egy része közlegelőnek tartandó meg. Pontról-pontra bizonyítja, hogy a fölhozott ellenvetések nem állják meg a helyüket. Egy olyan kormány, amely diszkrecionális jogával visszaéljen, egyszerűen erkölcsi lehetetlenség. Nem lehet elképzelni olyan miniszteri tisztviselőket, akik egész falvak tönkretételére adjanak véleményt. Az ügyvédi gyakorlatból merített tapasztalatok, amelyeken a második csoportbeli kifogások alapulnak, ebben az esetben nem alkalmasak általánosításra, mert azok az urak egy-egy fél érdekét s nem a közérdeket képviselték. Ami a harmadik sorba foglalt kifogásokat illeti, szólnak szilárd meggyőződése, hogy a visszaélések megállítására tervezett reformok kezdéséért csak hála és elismerés illeti meg a földmivvelési minisztert. (Élénk helyeslés.) Fölhoz néhány megdöbbentő példát a székelyföldi erdőgazdálkodásból. A miniszter a magáneladást nem engedte meg, hanem nyilvános árverést rendelt el, ami sokszor 3-4-szeres eredményt jelelt. Nemesak *Darányi miniszter* járt el így, hanem *Tallian Béla* is. (Zaj.)

Felkiáltások: Hát Feilitzsch?

Mezőssy Béla: Bizonyos esetekben Feilitzsch is. (Zaj, ellentmondások). Az ilyen garázdalkodást bármily jogos eszközzel meg kell akadályozni.

Felkiáltások: Még statáriummal is!

Mezőssy Béla: Kijelenti, hogy a fölhozott panaszokat a helyszínen rendre meg fogja vizsgálni (Élénk tetszés.) s hivatkozik rá, hogy amikor milliókról folyik a játék, a földmivvelési kormány tisztviselői közül senkit még csak a gyanu árnyéka sem ér. (Helyeslés.) Elfogadásra ajánlja a javaslatot. (Hosszantartó éljenzés és taps.)

Elfogadják a javaslatot!

Günther Antal igazságügyminiszter: *Mezőssy* felszólalása után csak röviden reflektál a javaslat ellen fölhozott aprólékos igazságügyi kifogásokra. A törvényjavaslat a kérdésnek csak anyagi részét szabályozza, az eljárást külön utasítás fogja megszabni. Ezt az utasítást anketen készíttik elő, a tanácskozásokra meg fogja hívni az érdeklődő képviselőket. (Élénk helyeslés.)

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta.

Az elnök javaslatot tett a napirend megállapítására.

A Ház *Nagy György* indítványára a fejadó eltörléséről szóló törvényjavaslatot is napirendre tűzte.

Sürgős interpelláció

a katonatiszti fizetésemelés tárgyában

Nagy György: Sürgős interpellációt intéz a kormányhoz a katonatiszti fizetésemelés tárgyában. *Okolicsányi László* a delegáció tegnapi ülésén a katonatisztek fizetésének felemelésére vonatkozó javaslatot terjesztett elő. A katonatisztek fizetésemelését nem lehet tárgyalni, mert ez ellenkezik a paktummal, a kormány programjával és a trónbeszéddelel, amelyek a katonai kérdések kikapcsolását hangoztatták. A katonatisztek fizetését különben is csak a parlamentnek van joga emelni, nem pedig a delegációnak. A következő interpellációt intézi az egész kormányhoz:

1. Azonosítja-e magát a kormány a közösgyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság hadügyi albizottsága előadójának, *Ok-*

Okolicsányi Lászlónak azon határozati javaslatával, mely a hadsereg tisztjei, havidíjasai és hadapródjai fizetésének felemelését indítványozza?

2. Elfogadja-e az előadónak nemzeti szempontból tarthatatlan érvelését, amely a hadsereg tisztjei fizetésének felemelését nem tartja a hadsereg fejlesztésére vonatkozó áldozatnak, hanem egyszerű szükségletnek?

3. Hajlandó-e a kormány hű és következetes maradni a nemzet elé terjesztett programjához, amelyben bizva, adott a nemzet a koalíciónak többséget és mely program szerint az átmeneti idő alatt katonai téren a nemzet újabb áldozatokkal nem terhelhető.

Az interpellációt kiadták a miniszterelnöknek. Az ülés két órakor végződött.

II.

A főrendiház ülése

A főrendiház ma délelőtt negyed tízenként órakor *Dessewffy Aurél* gróf elnöklésével ülést tartott.

Az 1908. évre szóló ujoncjavaslatok tárgyalása volt napirenden.

Vigyázó Ferenc gróf jegyző fölolvasta az ujoncjavaslatokról szóló bizottsági jelentéseket, amelyek a helytelen közjogi kifejezéseknek a következő javaslatokban való kijavítását sürgetik. A főrendiház vita nélkül ugy általánosságban, mint részleteiben egyhanguan elfogadta a javaslatokat. Ezzel az ülés a jegyzőkönyv hitelesítése után véget ért.

Darányi a királynál. Ma délben a bécsi Hofburgban külön audiencián fogadta a király *Darányi Ignác* földmivvelésügyi minisztert. *Darányi* tárcája körébe tartozó ügyekről tett jelentést az uralkodónak.

A kereseti adó. A képviselőház mai ülésén két jelentést terjesztettek be. A pénzügyi bizottság jelentése az ideiglenes adóreform tervezetéről szól, az közgazdasági bizottságé pedig a statisztikai hivatalnál tervbe vett újításokra vonatkozik. Az előbbi jelentés hangoztatja, hogy a pénzügyminiszter által tervezett adóreform tudvalevőleg teljesen el akarja törölni a másodosztályú kereseti adót. Minthogy azonban a végleges reform rendelkezései aligha lesznek életbeléptethetőek két év leforgása alatt, szükség van oly átmeneti intézkedésekre, amelyek a végleges reformot bevezetik. Ezt célozza a pénzügyminiszter által a második osztályú kereseti adóról és a tőke-kamat és járadékadóról szóló törvények módosításáról benyújtott törvényjavaslat.

A horvát választások. *Zágrábból* jelentik: Biztos forrásból nyert értesülés szerint a választások február 26. és 27-én lesznek. A radikális szerbek, akik *Rauch* bárót támogatják, legalább tizenegy mandátumra számítanak. A radikális szerb jelölteknek alig vannak komoly ellenjelöltek.

A fumei gimnázium. *Fiuméből* jelentik, hogy gróf *Apponyi Albert* vallás- és közoktatásügyi miniszter jóváhagyta Fiume városának az új gimnázium létesítésére vonatkozó előterjesztését. A város javaslata szerint az ujonnan épülő állami főgimnázium részére a város adja a szükséges telket és ezenkívül *hatvanezer koronával* járul hozzá az építés költségeihez. Ennek ellenében a város tanulmányi alapja, amely körülbelül nyolcvanezer koronát tesz ki, az állam tulajdonába menne át, viszont a város megkapja a gimnázium ugynevezett konviktsi alapját, amely a régi jezsuita rendnek az alapítványa, továbbá az intézet épületét a telekkel együtt. A végleges javaslat a raprezentancia legközelebbi ülésén kerül megvitatásra és azután a kormányhoz terjesztik fel a királyi szentesítés kieszakölése végett.

Küldöttség Sztérényinél. A budapesti kilenc és tíz kerületi vegyes ipartestülethez tartozó szücsiparosok nevében ma délelőtt husztagu küldöttség járt *Sztérényi József* államtitkárnál. A küldöttség arra kérte az államtitkárt, hogy támogatja *Kossuth* Ferenc miniszternek hálájukat, hogy az új szücsipari szaktanfolyamot életbe léptette. *Sztérényi* szívesen fogadta a küldöttséget és megköszönte *Kossuth* nevében az elismerésüket.

Sikerült az érvágás!

Szállítják a fölemelt gázsit

A magyar delegáció hadügyi albizottsága tudomásul vette Schönaich követelését. Milliókkal károsítja a hadsereg a magyar ipart. Tanuljon magyarul a vezérkar. Egy kosár ígéret

A magyar nyelv és a hadsereg

Megalkuvásról-megalkuvásra, vereségről-vereségre vezet a Wekerle-kormány azokat a függetlenségieket, a kik könnyelműen beszegődtek a hatvanhetes járomba. Tegnap az Okolicsányi-féle határozati javaslattal ütötték arcul a magyar önértetet. A bomba azonban akkorát pukkant, hogy maguk a delegátusok is megijedtek tőle. Ma gyorsan vissza akarták szivni a tiszti fizetés-rendezésre vonatkozó javaslatot, de ez a visszaszívás is megalázó és szégyenletes. A hadügyi albizottság elismerte a követelés jogosságát s a nélkül, hogy egy fikarenyi ellenszolgáltatást kötött ki volna, tudomásul vette a hadügyminiszter „főrekvését”. A föltétel csupán az, hogy a fizetésemelés olyan mértékű legyen, a melyet a magyar törvényhozás is elfogadhat. Csinos feltétel! Vajjon kitalálhat-e Bécs olyan horribilis követelést, a mit a mostani többség visszaütés? A nagy hűhóval rendezett műtiltakozás ime így vedlett át csöndes megalkuvássá. A hadügyi albizottság mai ülésén különben szóvá tették — nagyon bátortalanul — a magyar nemzet régi sérelmeit: *nyelvének üldözését, a katonai könyvek osztrák szellemét, a magyar iparnak a hadsereg-szállításoknál való gonosz kijátszását.* Kifogásolták, hogy Schönaich hadügyminiszter még ma is *Reichskriegsminister*-nek nevezi magát, de Wekerlének gondja volt rá, hogy ez a berzenkedés ne fajuljon el „illogális” tüntetéssé. Szemérmetlenül és durván intéztek el mindent, mintha nem is a mi vérző sebeinkről, százados nyomoruságunkról lett volna szó.

Kapituláció!

Főlháborodtak, módosítottak

Az a talpnyaló, Bécsnek föltétlenül behódoló határozati javaslat, amelyet Okolicsányi László a magyar delegáció hadügyi albizottság tegnapi ülésén terjesztett elő a tisztek fizetésjavításáról, még a minden szavazásra elszánt mamebukokat is megdöbbsentette. Az indítványnak különösen az a része kellett megütközést, amely *eggyenesen fölhívja a hadügyminisztert*, hogy rendezze a tisztek fizetését és már a legközelebbi delegációk elé kész javaslattal jöjjön. Ez a szégyenletes indítvány izgatta ma a magyar delegátusokat. A függetlenségi kormánypárthoz tartozó delegátusok délelőtt föltizkor értekezletre gyűltek össze, hogy állást foglaljanak az Okolicsányi-féle javaslat dolgában. Wekerle, a nagy

kertelő, szintén résztvett a tanácskozáson. A javaslatot nehéz vajadások után így módosították:

E szükség (tudniillik: a fizetésemelés) elismerése elől az albizottság nem zárkózik el, elismeri a katonai szolgálat súlyosabb terheit, azokat *méltányolja is*; azért ama reményben *veszi tudomásul* a hadügyminiszter törekvését, hogy a tiszti fizetések rendezését a két kormányval egyetértve olyképpen kívánja előkészíteni, hogy az országos bizottság és a magyar törvényhozás által is *elfogadható legyen.*

Ez a módosítás csak annyiban különbözik az Okolicsányi-féle szövegeztől, hogy föltételt teszi függővé a teljes kapitulációt. De ez a föltétel nagyon hamar bekövetkezhetik. Ismerjük a mostani többséget, amely mindent készségesen megszavaz Ausztriának. És akkor mégis csak Schönaich lesz az, aki a markába nevet. Ezené gyalázatosabb játékok nem ütnek még az alkotmányos jogokkal!

Szépítgetik a behódolást

A hadügyi albizottság ülése

A hadügyi albizottság délelőtt föltizenegy órakor folytatta tanácskozásait. Természetesen a tiszti fizetésjavítás körül folyt a vita.

Miklós Ödön szerint a kérdés elsősorban a törvényhozás előtt felelős kormányokat illeti és ezeknek kezdésétől függ a helyes megoldás. Az előrelátás hiányával vádolhatóak a delegációt, ha a fizetésjavítás elől mereven elzárkóznék és ezzel az elégtelenség fullánkját vinnék a tiszti-karba. Kéri a kormányt, hogy a kérdést *alkalmas időben*, kellőleg előkészített módon hozza a delegáció elé.

Sághy Gyula, akit a módosított Okolicsányi-féle indítvány előterjesztésével bíztak meg elbarátai, kijelentette, hogy elismerik a tisztek helyzetének súlyos voltát. A hajlandóság e kérdés megoldása iránt tehát megvan, de számolni kell azzal, hogy ezt a katonaság iránt való rekonérzet nagyban *csökkenti a katonai vezető sok megokoltatán támadása* és az, hogy több könnyen megoldható kérdésben nem tapasztalható az a közeledés, amely nagyban hozzájárulna a rekonérzet fokozásához. Ezután bemutatta a módosított indítványt.

Bakonyi Samu szerint a tiszti fizetések kérdésének nyitva kell maradnia, hogy a magyar közéleti fölfogás úgy alakulhasson, hogy a katonatisztek kívánságait méltányosnak találja.

Székely Kálmán azt vitatta, hogy a tiszti fizetés nem tartozik a kikapcsolt katonai kérdésekhez. Elfogadja Sághy módosítását.

Buzáth Ferenc kijelenti, hogy ez újabb áldozattal szemben jogosan követelhető, hogy a hadsereget mentől közelebb hozzák a nemzet szívéhez.

Szabó István arra kéri a hadügyminisztert, hogy elsősorban is az alsórangú tisztek helyzetén javítson. A magyar zászló és cimere érvényesülését kívánja.

Holtay Pál, aki tegnap még hajthatatlan volt, hozzájárult Sághy módosításához.

H. u. k. egyveleg

Schönaich hadügyminiszter állt szóra ezután. Reflektált a fölszólalásokra, majd bőreb-

ben foglalkozott Zichy Miklósnak a *Danzer's Armezeitung* ellen intézett támadásával. A hadügyi kormány *semmiféle közönséget nem vállal* ezzel a lappal. A minisztérium nem terjeszti ezt a lapot és természetes, hogy annak *eszlelen cikkeit elitéli.* Utal arra, hogy a magyar tisztek száma folyton emelkedik. Ami a kauciót illeti, csak a hadnagyoknál emeltek azt föl, akiknek nem szabad korán nőniük. Adósságok miatt nem üldözik a tiszteket, csakis az ugynevezett *piszkos adósságok* miatt. A *kéltves katonai szolgálatnak* nem ellensége, de hangsúlyoznia kell, hogy *ez sokkal drágább lesz, mintsem gondolnák.* A tisztek fizetését föltétlenül javítani kell, mert a mai állapot tarthatatlan.

Elfogadták!

Ezután elfogadták általánosságban a költészetét és elfogadták Okolicsányi javaslatát is *Sághy módosításával.* A részletes tárgyalást néhány fölszólalás után délután négy órára halasztották.

A kiuzsorázott ország

Ötszáz millióval károsodtunk

A hadügyi albizottság délutáni ülésén szóba került a magyar iparnak a hadsereg-szállításokban való részesedése. Okolicsányi László előadó béholt itt a hadügyminiszternek azzal, hogy az e kérdésben létrejött megállapodásokat épp úgy értelmezi Schönaich, mint a magyar delegáció. Kívánja, hogy a hadseregnél és a haditengerésznél a kvóta arányában részesedjék a magyar ipar.

Chorin követelése

Chorin Ferenc utalt a nagy áldozatokra, a melyeket Magyarország a hadseregért hoz és így jogos a kívánság, hogy a kiadások a kvóta arányában megtérüljenek. Ma ettől még messze vagyunk. Jelenleg évente *hét millió koronával károsodik Magyarország.* Már tavaly kimutatta, hogy Magyarország károsodása 1867 óta *ötszáz millió korona.* A hadügyminiszter a hadsereg és a flotta beszerzéseiről kimutatást készített, a mely hatvanhárom millió korona ipari megrendelésről szól. Az összes szükséglet százöt millió, így tehát negyvenkét millió koronáról hiányzik a kimutatás. Magyarország e szerint *éppen úgy fog károsodni, mint a múltban.* Pótlásokat terjeszt be az előadó határozati javaslatához, hogy a magyar ipar támogatása hatályosabb legyen. Utasítassék a hadügyminiszter, hogy a delegáció előtt olyan fölszólási tervezetet mutasson be, amelyben iparcikkek szerint már eleve meg van állapítva, hogy milyen arányban födöztenek a két országban a hadsereg szükségletei.

Obrucic hadügyi osztályfőnök teljes jóindulatot és támogatást ígér a miniszter nevében. Nincs kifogása Chorin Ferenc pótló javaslata ellen.

Okolicsányi László és Miklós Ödön fölszólalásai után elfogadta a bizottság az előadó határozati javaslatát, Chorin pótlásaival.

Magyar arzenált!

Laskó Gyula kéri az előadót, ne ejtse el a tavalyi határozatnak azt a pontját, amely egy esetleg létesítendő második arzenálnak Magyarországon való föllállítását követeli. Okolicsányi teljesítette a kívánságot, mire kimondta az albizottság, hogy szükségesnek tartják a Budapesten létesítendő második arzenált.

A nemzet jogai

Osztrák szellem az iskolákban

Az előadó a katonai iskolákra vonatkozó határozat megújítását indítványozta. Szabó István szóvá tette, hogy a katonai alreáliskolában a föltételi vizsgán behívott magyar fiukat az *osztrák iskolai tanterv szerint* vizsgáztatják. Határozati

Érvényes
10 szóig

A NAP A HIR

APRÓHIRDETÉSI LEVELEZŐLAPJAI
Kaphatók Budapesten és a vidéken minden hirdetésnél

Ára
20 fillér

javaslatot nyújtott be, hogy a fölvételi vizsgák anyagát a magyar iskolák tananyagával összhangban állapítsák meg.

Laszkány Gyula kéri a hadügyminisztert, hogy a honvédségnél a magasabb állásokba ne helyeztessenek át folytonosan a közös hadseregbeli tisztek.

Zichy Miklós gróf szerint e kérdés a magyar törvényhozás körébe tartozik. Ezt az álláspontját a plénumban is ki fogja fejteni.

Buzáth Ferenc: Az akadémián a történelmet és a fizikát még most is német könyvekből tanítják.

Okolicsányi László: Elfogadja Szabó István határozati javaslatát. Védi a hadügyi kormányzatnak a magyar tisztekkel való elbánást. Kéri a minisztert, hogy Kismartonban nyitassa meg a főreáliskolát.

Schönaich hadügyminiszter az egyéves önkéntesek kiképzési reformjáról beszél. Az önkéntességi jognak külön bizottsági vizsgálat után való megszerzését az új véderőtörvény korlátozni fogja. A katonai tanítást a kívánt módon reformálják. Ha a marosvásárhelyi iskola az idén nem nyílnék meg, a növendékeket Kismartonban fogják elhelyezni.

Az albizottság Szabó István határozati javaslatát elfogadta.

Nem vagyunk néptörzs!

Okolicsányi előadó a magyar nyelvnek a hadi iskolában való oktatásáról szóló határozat megújítását ajánlotta ezután.

Eitner Zsigmond: Nem tartja kielégítőnek e kérdésben a hadügyminiszter választát. Követeli a magyar nyelv tudását a vezérkari tisztektől és tiltakozik az ellen, hogy a vezérkari főnökök idevágó rendelete a lengyel, cseh, szlovén nyelvel egy színvonalra helyezi a magyart.

Bernáth Béla: A hadügyminiszterium nem respektálja a magyar nemzet jogait, amelynek természetes joga van ahhoz, hogy a hadseregben is használhassa a magyar nyelvet. Tiltakozik a néptörzsi fölfogás ellen.

Schönaich hadügyminiszter kijelenti, hogy a delegáció határozatára adott válaszába nyilván lapszus esuzott be. Szándékoságról itt szó sem lehet. A magyar államnyelvnek a vezérkarban különös fontossága van, de a vezérkarnak sok más ismeretre is van szüksége.

Schönaich hallgat, Wekerle ígér „Birodalmi” és „közös”

A hadügyminiszteri cím használatát illetőleg a delegáció tavaly határozatot hozott, amelyben fölhívta a hadügyminisztert, hogy ne nevezze magát „birodalmi” miniszternek. **Okolicsányi** előadó közölte, hogy e kérdésben tárgyalások vannak.

Gróf Zichy Miklós: Nincs szükség tárgyalásra. Végre kell hajtani a törvényt!

Ugron Gábor szerint a két állam ellenkező törvényeiben van a hiba. Amíg Ausztria nem hoz új törvényt, **Reichskriegsminister** marad a közös hadügyminiszter.

Wekerle Sándor: Igazat ad Ugronnak. Tisztázni kell a kérdéseket, de nehezíti a dolgot, hogy Magyarország nem sezzződésnek tekinti az első kiegyezést, hanem a királylyal történt megállapodásnak. Igéri, hogy mihelyt módja lesz rá, ezt a kérdést is meg fogja oldani.

A régi határozatot fönntartotta a bizottság.

Korrigálják az osztrákok

A katonai tankönyvekre vonatkozó határozatra adott válasz tárgyalásánál **Bolgár Ferenc** államtitkár a honvédelmi miniszter nevében kijelentette, hogy a közös hadsereg tankönyveit **Ferdinándy** magyar közjog-tanár szigorúan fölülvizsgálja és korrigálja. Ezt a kijelentést tudomásul vették.

Ezzel a mai ülés véget ért. Az albizottság holnap, pénteken délelőtt tíz órakor folytatja tárgyalásait.

A jövő heti műsor

A magyar delegáció egyesült négyes albizottsága szerdán, február 5-én délelőtt tíz órakor fog ülést tartani, amelyen a megszállott tartományok költségvetését tárgyalja. A hadügyi albizottság elhelyezési albizottsága kedden, február 4-én tart ülést. A plenáris ülések esütörtökön, február 6-án, délelőtt tíz órakor kezdődnek. A delegáció külügyi albizottsága ma megállapodott a plénium elé terjesztendő *jelentés* szövegében. Ez a jelentés föltétlenül behódol a kancellár külügyi politikájának. Örömet és megnyugvást hirdet minden irányban. Csúpan arra hívja föl **Aerenthal** bárót, hogy a magyar cimer és zászló paritásos alkalmazását tartsa szem előtt és kimutatást kér a külügyi szolgálatban alkalmazott magyar állampolgárok létszámáról.

Megalkudtak suba alatt

A tisztí gázsit mégis emelik

A császárvárosban tanácskozó fiók-parlament nem intézte el formálisan a katonatisztek fizetésemelését, mert a függetlenségi mamelukok megszeppentek a maguk árnyékától. — Bécs óbaja azonban parancs nekik s a mit ma nem mertek megtenni, azt majd megeselepszik pár hónappal később. **Okolicsányi** László hazafiatlan, minden nemzeti érzést és öntudatot arculesapó svaregelő javaslatát, mely fölkínálta a csz. és kir. hadvezetőségnek a gázsitemeléshez szükséges milliókat, egyelőre elvetették. Hanem, hogy a kecske is (Bécs) jóllakják, meg a káposzta (a husosfazékkal járó hatalom) is megmaradjon, **Sághy Gyula** országos képviselő-índítványát fogadták el.

A függetlenségi delegátusok ugyanis ma délelőtt féltíz órakor értekezletre gyűltek össze a magyar házban. Az értekezleten, melyen résztvett **Wekerle Sándor** miniszterelnök is, beható tanácskozás után abban történt megállapodás, hogy **Okolicsányi** László határozati javaslatát a pártnak delegátus-tagjai a határozati javaslat második és harmadik pontjának oly *módosításával* fogadják el, hogy a bizottság *azon reményben veszi tudomásul a hadügyminiszter törekvését*, hogy a tisztí fizetések rendezését a két kormánylyal egyetértve olyképpen kívánja előkészíteni, miszerint az a magyar országos bizottság és a magyar törvényhozás által is *elfogadható legyen*. Ezt a módosítást a hadügyi albizottságnak ma délelőtti ülésén **Sághy Gyula** országos képviselő előterjesztette és el is fogadták.

Erről a kompromisszumról a képviselőházban ma délelőtt még nem tudtak és ezért sokan megostromolták **Barabás** Bélát, a delegáció elnökét.

— *Hogy merted a nyájat magára hagyni?* — kérdezték **Barabás**at.

— *Az már el tudja magát adni a pásztora nélkül is.* — válaszolt tréfásan a delegáció elnöke.

Barabás fenyeget

Később azonban komolyra fordult a beszélgetés és a függetlenségi kijelentették, hogy csak az államtisztviselők fizetésének végleges rendezése után lehet szó a tisztí gázsí emeléséről. Majd többen élesen kifakadtak **Okolicsányi** javaslatára ellen. Alig akadt néhány kormányos, aki védelmezni bátorzkodott a javaslatot, mely a kormány tudtával, sőt akaratával került a delegáció elé. **Barabás** Béla erről a szegyeteljes dolgról a következő nagy-

érdekü nyilatkozatot tette *A Nap* munkatársai előtt:

— Nem tudom — így kezdte **Barabás** — **Okolicsányi** miért terjesztette elő a javaslatot. *Az ilyet meg kellett volna beszélni legelőbb.* Én nem tehetek ellene. A delegációnak nagyon furesa ügyviteli szabályai vannak. Elnök vagyok, semmi egyéb, az ügyekre semmi befolyásom nincs. Egyetlen albizottságnak tagja nem lehetek s például ma azért jöttem haza, mert dolgom nincsen. Még a napirend és a munkarend megállapítására sincs ingerenciám. *A kormány intézkedik, én bele nem szólhatok.* Ami speciálisan a *tisztí fizetések emelését* illeti, én a lehatározottabban *ellenzem*. Sőt ellenzem azt is, hogy még csak napirendre is tűzzék. A függetlenségi delegátusoknak egyébként *módjukban áll ezt megabadyozni*. Remélem is, hogy nem fognak belemenni abba, hogy a hadügyminisztert *mi szólítsuk fel* javaslatlételre. Azt mondják, meg kell adnunk ezt az emelést, mert különben magunkra zudítjuk az egész armádiát. De ki fél tőle? Hiszen akárhogy van, a hadseregnek mégis azt kell tennie, amit az országgyűlés parancsol. Azt hiszem, ha ki akarnák forszirozni, hogy plenáris ülésen tárgyalassék vagy közös szavazást indítványoznának, hogy bennünket majorizáljanak, akkor ezzel szemben ugy védekezünk, hogy *határozatlanképtelenné leszszük a delegációt*, amelynek legalább harminc delegátus jelenlétére van szüksége a határozatképességhez. Nos, hát nem leszünk harmincan.

E fenyegetés beváltására nem kerül a sor. Az áldott kompromisszum létrejött, tavaszig elhalasztják a kérdést.

Mégis emelik!

Bécs, január 30.

A *Zeit* jelenti: Beavatott részről értesülünk, hogy a *tisztí fizetésemelés kérdésének elejéséről* szó sincs, sőt ellenkezőleg, biztosra vehető, hogy a még fennálló nehézségeket sikerülni fog hamarosan elhárítani s a jövő delegáción, a melyet tudvalevőleg tavaszra fognak egybehívni, a tisztí fizetések ügye kedvező megoldásra fog jutni. A magyar delegáció tagjai körében azt állítják, hogy az egykori szabadelyü párti kilences bizottság katonai programjához, a melynek egyes részletei egyébként már keresztülvitettek, ő felsége hozzájárult s a megvalósítást csak bizonyos technikai nehézségek hátráltatják. Ezek a nehézségek rövid idő alatt el fognak simulni s akkor a kilences bizottság programjának hátralevő része is megvalósul. A magyar delegátusok is rosszindulatu híressztelésnek tartják, ha bizonyos körökben azt mondják, hogy a tisztí fizetések emelésének ügye kudarcot vallott.

Az osztrák delegáció hadügyi bizottságának jobbpárti képviselői egyhangulag elhatározták, hogy a bizottság első ülésén javaslatot nyújtanak be, a mely szerint vétesék fel a *tisztí fizetések felemelésére szükséges összeg illetékpótlék* formájában az 1908. évi hadügyi költségvetésbe.

Osztrák delegáció. Bécsből táviratozzák,

hogy a Reichsrat delegációjának külügyi bizottsága ma ülést tartott, melyen **Baernreuther** delegátus a monarchiának Olaszországhoz való viszonyát tette szóvá. Az olaszokkal jójálisan kell bánni és minden kiesinyes intézkedést mellőzni, másrészt meg kell győzni őket arról, hogy érdekeink megsértését nem tűrjük. Azt kívánja, hogy Ausztria és Magyarország a kivándorlás visszatelepítésére nagyobb súlyt fektessen. Sürgeti a tengerpart kiépítését. **Vukovics** delegátus támadja Németországot a Balkánon elfoglalt álláspontja miatt. *A külügyminiszter ne engedjen a külföldi sajtó magyar-barát információjára vonatkozó magyar kívánalmaknak.* Megintottak tartja a hármasszövetséget s ezért jobbnak látná, ha Angliához és Franciaországhoz történne közeledés.

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle

Használatával valódi áldás gyomor-
soknak és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi

Keserűvíz

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt telje-
sen rendbe hozza.

Kis üveg 40 fillér
Nagy üveg 60 fillér.

Mire kellene a milliók? Bécsből jelentik: Az új tüzérségi felszerelést a bécsi arzenálban elkészítették a tábori tüzérségnek még ebben a hónapban kiadják az új gyorstüzelő ágyukat. Egyelőre csak a régi ágyukat eszerelik be, a tüzérség újjászervezését későbbre halasztották. Az új terv szerint valamennyi tábori tüzérezrednél két osztályparancsnokságot létesítenek. A hadtest- és hadosztály-tüzérezrednél egységes létszámot állapítanak meg. A nyolc, két ütegből álló lovas tüzérhadosztálynál új harmadik üteget szerveznek, az ütegekben az ágyuk számát leszállítják hatról négyre. Felállítanak három hegyi tüzérezredet s a hegyi ütegeknél is egységes létszámot rendszeresítenek. Végül mindegyik hadtestnél négy ütegből álló tábori tarackezredet állítanak fel. Az új ágyuk számára a hadvezetőség tízenegyzélföldi magyar és osztrák töltegyárban husz millió koronáért másfélmillió ágyulövedéket rendelt. A gyárak a lövedéket másfél év alatt szállítják.

A bán szervez. Zágrábi hírek szerint Rauch Pál bán folytatja az unionista párt szervezését. Hogy céljainak minél több hívet szerezzen, február elsején új kormánypartit lapot indít „Úsztav noszt“ címen, az „Agramer Zeitung“ pedig a kormány nyomdájában fog megjelenni. A bán megeafolta azt a hírt, mintha horvát területen nyolc új magyar iskola föllállítására adott volna engedélyt.

NYILTTÉR

A rovat alatt közlötökért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Tüdő-mellbajok

(Tüdővész — tuberkulózis — I. II. szakában), vérkőpést, tüdőgyulladás, kitűnő eredménnyel gyógyítottak új gyógymóddal, inhalációkkal és

szérumoltásokkal
Dr. HARMAT GYULA (Tüdőbajok, mellbajok, vérkőpést, inhalációk, tuberkulózis, tuberkulózis)
BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 82.
 Rendelés 11-12. 2-4-ig.

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lipót Budapest.

Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házban).
 Magas előlegek. Telefon 65-39. Magas előlegek.
 Legnagyobb butorszállítás, költöztetési és beraktározási vállalat. Ajánlja úgy helyben és vidékre, valamint a közeli nyaralókba való butorszállításra jutányos ár mellett szolgáltatást.

Alkalmi vétel!

Koronaherceg-utca I. szám

BERGER BÉLA

divatáru-üzletének teljes berendezése
 állványok, mahagoni üvegpultok,
 tükrök, luszterek, nikkel állványok
 stb. olcsón eladó.

I. Nyomorultak, Gazemberek.

II. A BÜNÖS BUDAPEST.

IRTÁK: TÁBORI KORNÉL hírlapíró
 SZÉKELY VLADIMIR rendőrfogalmazó.

A két kötet ára 2 Kor.
 (Postadíj 20 fillér, ajánlva 45 fillér.)

Kapható a NAP kiadóhivatalában
 — Rökk Szilárd-utca 9 sz. —

A főbb fejezetek címei:
 A nyomortól a bűnig :: A művészet
 csalói :: Hipnotizmus, spiritizmus ::
 A perverzek :: A bűn specialistái ::
 Hamis játékosok :: Zsarolók :: Uzso-
 rások :: Anarkisták, gyilkosok ::
 Szezonbűnösök ::

A HIR

Lujza szoknyája

Rajtaül Toselli

Enrico Toselli olasz tenorista, Montignoso grófnő legújabb férje nem az utolsó üzletember. Tudatára jutott annak, hogy esküvője óta az aranyak nem a torkában, hanem a felesége hírességében vannak elrejtve és egy amerikai tournée tervéről tárgyalásba boesátkozott Caspar William impresszárióval. A szerencsés olasz gyönyörűségben usza fogadta az impresszáriója, de a hangverseny-körut terve csakhamar meg-hiusult, mert Toselli túlmagas igényekkel állott elő.

Az impresszárió, mint Tosellinél is kiválóbb üzletember, most a házaspárral folytatott tanácskozásokot kamatoztatja és egy bécsi lapban érdekes részleteket mond el az egykori szász trónörököséről. Kijelenti, hogy nem Toselli vonzotta volna a közönséget a hangversenyterembe, hanem Montignoso Lujza és Pia Monica hercegnő. Az impresszárió egy napon remek tervvel fordult a grófnőhöz:

— Hogy az amerikai közönség szenzáció-éhségét kielégítsük — mondta Montignoso Lujzának — *önt és Pia Monicát autombilon meg fogom szöktetni.*

A hercegnő látszólag huzódott a dologtól, de azért megkérdezte Caspart:

— És mit csinálna Enrico?

— Néhány napra csak tudja *önt nélkülözni* — hangzott a felelet.

— Tulságosan szeret és örültem féltékeny — mondta most Lujza s a tervről nem beszélt tovább. Pedig a zseniális Caspar fényes részleteket eszelt ki a szöktetéshez. Genuában történt volna az eset, ahonnan a koholt szöktést a „Daily Mail“ tudósítója az egész világra szét-táviratozta volna. *Tosellinének később a terv mégis annyira megtetszett, hogy meg akarta beszélni a tenoristával. Toselli azonban úgy lát-szik élt a gyanupörrel s arra gondolván, hogy sok tréfa komolyra válik, nem eresztette el maga mellől szerelmes életpárját. És a hang-verseny-körutnak ezzel befelezett. Végre is: vagy tud énekelni a tenorista, vagy megszökik a felesége. Ez a siker titka.*

Fizetésemelés a kórházi orvosoknak. A tegnapi megállapodáshoz hiven a tanács mai ülésén foglalkozott a kórházi orvosok fizetésemelésével. *Bárczy István* polgármester és dr. *Müller Kálmán* fővilágosításai után a tanács elhatározta, hogy az orvosok és segédorvosok fizetésemelésére vonatkozó közgyűlési határozatot még ma fölterjeszti a belügyminiszterhez. A polgármesternél ma délelőtt az orvosok és segédorvosok küldöttsége járt azzal a kérelemmel, hogy az orvosok és segédorvosok fizetését egyaránt kétszáznyolcvan koronával emeljék. Mivel ez az összeg a megállapított fizetésemelést nem haladja túl, a tanács a kérelmet pártfogásába vette.

Görgy kilencvenéves. *Görgy Artur* negyvennyolcas hadvezér ma ünnepelte kilencvenedik születésnapját. Ebből az alkalomból tisztelőinek nagy serege vette körül az öreg urat s elárasztották virágokkal és üdvözlésekkel. *Görgy* most az Erzsébet-téren lakik s ott fogadta rokonait és jóbarátait. Az ünnepeltet nemcsak a magyar közélet előkelői, hanem külföldről is számosan távirattal üdvözölték. Mikor *Görgy Artur* a sok kapott virágban gyönyörkött, mosolyogva szólt: „Ezelőtt kövel akartak, most virággal akarnak agyonütni!“

Sikkasztó postatiszt. A budapesti főkapitányság ma este táviratot kapott Bukarestből, hogy ott *Balabár Miklós* postatiszt 120.000 koronát sikkasztott s aztán megszökött. Budapest felé vette az útját. A rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket, hogy elfoghassák.

Meztelen bál A farsang szenzációja

— A HIR tudósítójának távirata. —

Brünn, január 30.

Páris, Nápoly, Budapest és a többi korrupt világváros elbujhatnak a kis *Stramberg* mögött, amelyik most világrekordot ért el az erkölcsatlenség kultuszában. *Stramberg* egy morvaországi városka, ahol egész éven át megsavanyítja az embereket a szigorú morál, ilyenkor farsang idején azonban nagy vigalmi nekilendülések és szerelmi erupciók szoktak történni. A szezon közeledtével összebujtják a híres bálrendezők, fiatalok és öregek és új ötleteken törték a fejüket. Tánc, muzsika, röplő frakk és kivágott női ruha, — mindez csupa unalmas, lejárt dolog, a *strambergi* vigalmi férfiak friss eszmékkel akarták megélni a farsangi szeont. Az eszme megszületett és szétmentek a meghívók, amelyek valóban ujszerű rendelkezéseket tartalmaztak az estélyi öltözképről és a bálon az *Ádám-kosztümöt tették kötelezővé. Le a ruhával, éljen a meztelen bál!* — az a jelszó röplött szét a kis morva városban és nem volt bálterem, amely elég tágas lett volna a jelentkezők befogadására. Nagy ügyel-bajjal mégis megtartották a táncmulatságot egy vendéglőben, ahol kétségkívül a jelenkor egyik legérdekesebb és legizgatóbb bálja zajlott le. A csendőség csak későn értesült a dologról, de elég korán abhoz, hogy a rendező-bizottság törvény elé állítsa. A bíróság Staniszlav Ágostont, a főrendezőt tízenegyzélföldi napi elzárásra ítélte. A vádlott azzal védekezett, hogy a kitűnő eszmét a vendéglő tulajdonosa, egy asszony eszelte ki azért, hogy ezzel reklámot csináljon a vendéglőjének, amelyet nem igen látogattak. A korcsmárosné is törvényszék elé került és bizony, szegény, csunyán pórul járt. A bíró nemcsak háromheti elzárásra ítélte, de becsukatta a korcsmáját, amelyet a meztelen bállal akart föllen-díteni.

Képviselő és szolgabíró botránya. A *Nap* épületes botrányról ír, a mely hétfőn délelőtt játszódott le *Veszprém* főterén. Dr. *Óváry Ferenc* országgyűlési képviselő és *Doktorics Sámuel* volt szolgabíró a nyílt utcán pofonokat osztottak egymásnak. A botrányok Doktorics volt a kezdeményezője, a kit a legutóbbi vármegei tisztújításon öreg tisztviselő létere kibuktattak az állásából és egy teljesen fiatal embert választottak helyébe. Doktorics ezt a bukást *Óváry Ferenc*nek tulajdonította és boszut eskü-dött a képviselő ellen. Hétfőn délelőtt a véletlen összehozta őket a főtéren. Az öreg urat elfogta a düh és magából kikelve kiáltott ellenfelére:

— *Nyomorult! Pizsokfráter!*

A következő pillanatban arculütötte a képviselőt, aki persze szintén pofonokkal felelt. A verekedőket az üzletekből kisiető emberek választották széjjel. Az ügynek lovagias folytatása lesz. *Óváry Ferenc* provokáltatta támadóját, aki erre elutazott Székesfejervárra lakó honvédszázados vejéhez, hogy a lovagias eljárás fölött tanácskozzék. A csunya utcai botrány nagy megütközést keltett a közönségben és csakhamar megmozdultak a hivatalos körök, hogy a képviselő iránt való szeretetüknek és ragaszkodásuknak kifejezést adjanak. *Veszprém* város képvisellete rendkívüli közgyűlésen fejezte ki megbotrányozását az inzultus fölött és határozatában *Óváry Ferenc* iránt tántorithatatlan bizalmát és becsülését nyilvánította. A képviselőtestület határozatát nyomban küldöttség útján közölték *Óváryval*. A képviselő iránt megnyilatkozott ovációhoz az összes városi körök és egyesületek küldöttségei is csatlakoztak.

A HIR

Lelőtte az udvarlóját

Egy tanítónő vérboszut állt egy hivatalnokon, aki hűtlenül elhagyta. Az utcán merényletet követett el ellene

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Nagyszében, január 30.

Tegnap este véres szerelmi dráma játszódott le Nagyszében egyik főutcáján. Egy fiatal leány revolverrel támadt az udvarlójára, aki néhány hónappal ezelőtt faképnél hagyta és más leánnyal tartotta meg eljegyzését. A dráma hőse: Harmath Juliska, a *pelistyei* állami elemi iskola egyik tanítónője, az áldozat pedig Salem János, egy fiatal magánhivatalnok, aki évek óta kijárt Pelistyére és nagy hévvel csapta a szelet a szemrevaló tanítókisasszonynak. Salem utóbb szakított a tanítónővel és egy szép napon egy brassói leánnyal jegyezte el magát. Harmath Juliska nem tudott beletörödni a szakításba, szerette is a fiatal embert, de a bosszu is égette a lelkét, mert házasságot ígért neki és ígéretét nem váltotta be.

Ma délután bejött Nagyszébenbe a tanítónő, revolvert vásárolt és lesbe állt a hűtlen szerelmes menyasszonyának lakásánál. Este nyolc órakor csakugyan megjelent az utcán Salem János a menyasszonyával. Vacsora után sétára indultak és szerelmesen turbékolva mérték végig a főutca aszfaltját. Váratlanul előtűnt mellett a cserbenhagyott leány és revolverből rálőtt a fiatalemberre. Salem összeesett, a golyó súlyosan megsebesítette és menyasszonya kétségbeesetten kiáltozott segítségért. A merénylet leány elfutott és nyomban az ügyészségre ment, ahol letartóztatták. A HIR tudósítója a nagyszébeni Ferenc József-kórházban érdeklődött Salem János állapotát iránt és azt a fölvilágosítást kapta, hogy állapotát nem életveszélyes. Ha komplikációk nem állnak be, néhány hét múlva fölépül. A merénylet ma kihallgatták az ügyészségen. Azt vallotta, hogy bosszúból követte el tettét és nyugodt lélekkel várja az ítéletet.

☞ **Sirató február jövetelén.** Február elsejére Budapest urai, a háztulajdonosok nem annyira kedves meglepetést, mint inkább megszokott gyalázatosságot tartogatnak számunkra. Föl fogják emelni a lakásbéréket. Így, egyszerűen, gondolkodás, bevezetés és indokolás nélkül, cézári hatalmuk tudatában stájerolni fognak. A legújabb kimutatásokból kiolvassák, hogy a főváros területén az elmúlt évben mindössze négyszázhuszonnyolc lakás állott üresen s ezzel szemben a lakosság rohamosan növekedett. Az ő ügyük sikere tehát biztos: növekedett a kereslet, emelkednek az árak. Azonkívül pedig a múlt év novemberében megtörtént az adóbevallás is és a mit ki lehet most srófolni a szerencsétlen partájából, az tiszta haszon. Ha még nem volna fáradt és száraz ennek az istenverte metropolisnak a torka, ha reménytelenül is, kiabálnia kellene a védelemre hivatott hatóság után. De így, megtörve és agyonnyomorítva, fásultan néz a február elseji kinnnap elé, a mikor újra eléje mered a könyörtelen végzet: Fizess, vagy aludj az utca kövein.

☞ **Nyomaveszett tanítónő.** Máday Irén tanítónő nemrég jött Budapestre és a Boráros-tér 2. száma alatt bérelt lakást. A szatmári születésű, huszonhároméves leány kétségbeesett harcot vívott a kenyérért, hetekig járt állás után, de hasztalanul. Tudott volna állást kapni, — a becsülete árán. Am inkább nyomorban sanyalódott. E hónap 19-ikén elúnt a lakásáról s azt hiszik, hogy öngyilkossá lett. Aznap ugyanis az újpesti rakodópartról egy fiatal hölgy ugrott a Dunába s ennek az életuntak személyleírása pontosan ráillik a nyomaveszett tanítónőre.

UTAZÁS egy féljegy körül

Wertheimstein lovag afférje

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Nagyvárad, január 30.

Lovag Wertheimstein Henrik berettyóújfalusi szolgabíró, Rotschild báró rokona, ma délen fölült Nagyváradon a kolozsvári gyorsvonatra, hogy hazautazzék. Mikor a kalauz megjelent az I. osztályu kocsiban s a főszolgabíró jegyét kérte, Wertheimstein egy féljegyet adott át neki. A kalauz erre természetesen a féljegy használatára jogosító areképes igazolvány előmutatását kérte. Wertheimstein átadta az igazolványt, s ekkor tünt ki, hogy az nincs meghosszabbítva. Wertheimstein kijelentette a kalauznak, hogy tévedésről van szó s mikor a vonat Berettyóújfaluhoz közeledett, megfizette a rá kiszabott büntetést.

A lovag igazolványát azonban a kalauz és a gyorsvonat főkalauza a szabályzat értelmében elkobozta. Ebből aztán nagy esemény kerekedett. Wertheimstein közvetlenül a gyorsvonat továbbindulása után bement a berettyóújfalusi állomásfőnökhöz s tudtára adta, hogy az igazolványban felejtett *ötszáz korona papírpénzt*. Az állomásfőnök ekkor megállította a vonatot. A zsufolt gyorsvonat utasai nem tudván a megállás okát, nagyon megrémültek, majd fölhaborodva látták, hogy az állomásfőnök a kalauzoktól az ötszáz koronát követeli.

A kalauz és a vonatvezető kijelentették, hogy ők az igazolványban nem találtak pénzt és tiltakoztak a gyanúsítás ellen. Lovag Wertheimstein azonban továbbra is megmaradt állításánál, hogy ő a kérdéses összeget az igazolványban hagyta. Meglehetősen hosszú késés után a berettyóújfalusi főnök tovább engedte a gyorsvonatot s az ügyről a kolozsvári üzletvezetőséget táviratilag értesítette. A kolozsvári üzletvezetőség szigorú vizsgálatot indított.

☞ **Egy öreg színész halála.** A magyar színészvilágnak egy érdemes, nagymultu alakja hunyt el ma. *Bényei István*, az *Országos Színészegyesület* volt igazgatója, a magyar színészet testületi érdekeinek első katonája a halott. Hetvenhárom éves volt, az ő-budai Szent Margit-kórházban érte utól a halál, ahová rákbaja miatt szállították be. Bényei 1835-ben született Bártfán, fiatalon vándorszínész lett és mint ilyen bejárta az egész országot. Később Budapesten telepedett meg és egyike volt azoknak, akik sokat agitáltak, eselkedtek a most virágzó színészeti intézmények érdekében. Ő alapította az Országos Színészegyesületet, amelynek 1896-ig igazgatója volt, a színészek egyesületének bérháza is az ő agitációjának az eredménye. Vagy husz esztendeje Gödöllőn élt visszavonultságban. Onnan hozták a kórházba súlyos bajával, amely ma megölte. Eltemetéséről az Országos Színészegyesület gondoskodik.

☞ **Tóth Béla hagyatéka.** Az elhunyt kiváló író édesanyja, *Majláthy Flóra* Tóth Béla értékes gyűjteményét, kéziratait és levelezéseit a *Nemzeti Múzeumnak* ajánlotta föl azzal, hogy a múzeumban nyissanak *Tóth Béla-szobát*, s ott helyezzenek el mindent, ami Tóth Bélára emlékeztet. A múzeum vezetői már át is vették a nagybecsű adományt, de egyelőre nem tudják a Tóth Béla-szobát berendezni, mert erre a múzeumban jelenleg nincs hely. A jeles író apjának, *Tóth Kálmánnak* szobrát a történelmi képcsarnokban fogják elhelyezni.

☞ **Házasság.** Dr. *Tabajdi Béla*, a magyar királyi darabont-testőrség ezredorvosa, eljegyezte dr. *Romy Béla* miniszteri tanácsos leányát, *Gizit*.

☞ **Az apai gyűlölet.** *Lanker Izrael* szegény vásári kereskedő, aki a ponyván szokta kínálni a rövidárut, — többnyire a kőbányai *Martinovics-téren*. Az öreg ember a minap összeveszett Adolf nevű fiával és kitiltotta lakásáról. A fiatalember most aztán konkurrensé lett az édesapjának. Battyával a hátán megjelent a *Martinovics-téren* s a kiterített ponyván hangos szóval árusítani kezdte a portékáját. Éppen a vén *Lanker* mellett, aki roppantul dühös lett és odahívta a közelben posztoló rendőrt.

— Ez a suhané — kiáltotta haragosan — közönséges gazember. A főváros területéről kíván tiltva, mert sok bitangsgógot követett el. Tesék bekisérni.

A rendőr igazolásra szólította föl *Lanker Adolfot*, aki erre a zsebéből nagy kést rántott elő és mielőtt közbeléphettek volna, több mély szurást ejtett magán. Édesapjának szívéből elszállt a gyűlölet, mikor a kiömlő vért látta és odaszaladt, hogy segítsen. De hirtelen összeesett, elájult s ő is ápolásra szorult. Az ifjút beszállították a Szent István-kórházba, az öreget pedig hazavitték.

☞ **Öngyilkosság a ló miatt.** Megható eset történt a tolnamegyei *Zichy-uradalom* pusztáján. A *Zichy-pusztá* koresmárosa leányának eljegyzését ünnepelte és a neveztes alkalomra a sógorát is meginvitálta. A sógor meg is jött *Misláról* rendes időre a maga kocsiján, de éjfél-tájban, amikor a mulatság véget ért, mindjárt vissza akart térni. A koresmáros váltig igyekezett őt maradásra bírni, de az hajthatatlan maradt, befogatott és utra kelt. Amikor kocsija a szőlők mentén elterülő árok széléhez jutott, lovai megbokrosodtak s a kocsival együtt az árokba dőltek. Esés közben az egyik ló lába kitört, mire a szerencsétlen ember elkeseredésében kapta a fegyverét s egy lövéssel előbb leterítette a lovat, azután pedig — *szíven lölte önmagát*. Nyomban meghalt.

☞ **Sorozás Budapesten.** A honvédelmi miniszter értesítette a fővárost, hogy a főváros által 1908. évre megállapított újoneozási működési tervet, valamint az abban megnevezett sorozóbizottsági polgári tagok kiküldetését jóváhagyta. Együttal tudatja a miniszter, hogy az újoneozás Budapesten *március elsejétől május harmáncyedikéig fog tartani* s a közbeeső ünnepnapokon és április 11-én a sorozóbizottságok működése szünetel.

☞ **Gyászmise Rudolf trónörökösért.** A budai várpalota Szent István templomában évenként gyászmisével áldoznak *Rudolf* trónörökös emlékének. Ma volt ez az ünnepi mise, a trónörökös halálának tizenkilencedik évfordulója alkalmából. A gyászmisét *Kanter* Károly apátplébános mondta és a templomban megjelent gróf *Apponyi* Lajos udvarnagy vezetése mellett az egész udvari személyzet.

☞ **Halál a kávéházban.** *Fodor* Nándor ügyvédjelölt ma délután az Üllői-ut 113. száma alatt levő *Munkácsy-kávéházban* hirtelen rosszul lett és pár perc múlva kiszenvedett. Holttestét a törvényszéki orvostani intézet boncoló-termébe vitték.

☞ **A vasuti munkások mozgalma.** A vasuti munkások országos szövetsége ma terjedelmes jelentésben számol be a vasuti munkások múlt évi mozgalmáról. A jelentés konstatálja, hogy a déli vasutasok passzív rezisztenciája után a kormány igyekezett minden eszközzel megakadályozni a vasutasok mozgalmainak meg erősödését. Ennek következtése volt a vasutas pragmatika is, a mely guzba köti a vasutasok mozgási szabadságát. Több csoportját föl is oszlatták. A buzó agitáció következtében azonban a szövetség mégis fejlődött a múlt évben, Már 19.000 tagja van.

☞ **Kirabolt gyermek.** *Fischer* János pincér *Berta* nevű, kilencéves leányát tegnap esto megszólította egy idősebb férfi s azzal az ürügygel, hogy mozgóképes színházba viszi, elcsalta Kelenföldre. A Neszmélyi-ut egyik csöszkunyóházában letépete a megrémült leánykát s elvette tiz fillérjét, fülbevalóit és arany-nyakláncát. A remegő leánykát később megtalálták s hazakisérték. Támadóját eddig nem tudták kinyomozni.

A HIR

Mindent ígér, semmit sem ad.

Az állami hivatalok legdolgosabb, de legrosszabbul javadalmazott tisztviselői, az állami díjnokok három hónappal ezelőtt küldöttséget menesztettek Wekerle Sándor miniszterelnökhöz és helyzetük javítását kérték. Wekerle akkor saját szavai szerint hallotta, hogy „javadalmazásukból megélni lehetetlenség” és megígérte a díjnokoknak, hogy ügyüket felkarolja. Ez ideig azonban még a díjnokok érdekében semmisen történt. Az *Állami Díjnokok Országos Szövetsége* most memorandumot intézett a miniszterelnökhöz s ígéretére figyelmezteti. Az előzmények után azonban a díjnokok meghallgatásra nem igen számíthatnak. A miniszterelnök még csak nem is aprópénzzel, hanem ígérettel fogja őket kifizetni. Olyan ígérettel, a mit fölváltani nem lehet.

A szerelmes apáca szökése. Celdömölk egy csöndes, szent város, ahol szívesen laknak papok és apácák. Egész sereg szerzet tartózkodik a városban, imádkozást, oktatást, betegápolást, minden humánus funkciót az isten szolgái látnak el. Persze olykor elszabadul a láncra kötött vallásosság és ilyenkor apró botrányok támadnak, amelyek megtörik a celdömölki áhitat esődjét. Most a NAP rántja le a leplet egy szerelmi regényről, amely a szent város falai között játszódott le. El akarták titkolni, de nem sikerült, az apácát csak addig köti a titok, míg a zárdában a vallásosság malasztját morzsolja. Mihelyt lovagja karján kilibben a zárda kapuján, nem lehet több leplezni a titkot. Így derült ki, hogy tegnap reggel megszökött a celdömölki Szent-Vinczterend kórházából egy apáca, aki addig ápolta a kórház egyik betegét, míg halálosan beleszeretett. *Tóth Annának* hívják a szentéletű leányt, a ázpolt pedig *Forgács Ödön* vasuti fékező, aki három hétig feküdt a rend kórházában. Az ápoló és a beteg megszerették egymást, hajnalban elhagyták a kórházat és a szombathelyi vonattal elutaztak Celdömölkéről. Hová tűntek, nem lehet tudni egyelőre. Csak az bizonyos, hogy az egyházi körökben nagy konsternáció támadt és úgy hírlik, hogy *valamennyi apácát kicszerelik*, sőt a rend fejedelmességét is elhelyezik máshová.

Mulatság. A Budapesti Polgári Lovászegyesület saját helyiségében (Marcibányi-tér 6.) február tizenötödikén zártkörű táncmulatságot rendez. — A Ganz-gyár önkéntes tüzoltó-testülete március elsején táncvigalmat rendez.

Keresnek egy kereskedőt. *Lantos Géza* budapesti születésű, huszonnyolc esztendőes kereskedő a minap eltűnt lakásáról, amely az óbudai Lajos-utca 175. száma alatt van. Családja attól tart, hogy elpusztította magát. Aznap este tudniillik egy jól öltözött férfi ugrott le a Margithidról a Dunába. Egy jégtáblán kalapot találtak, amelyről több tanu azt vallotta, hogy a Lantosé. Hazzátartozói most száz korona jutalmat tűztek ki, amelyet kifizetnek annak, aki Lantost élve vagy holtan megkeríti.

Hatósági széneladás. A főváros hatósága a tél elején nagy mennyiségű angol szenet rendelt, hogy ezzel elejét vegye az esetleges szénhiánynak. Az illetékes bizottság mai ülésén megvitatta a szükségeszen eladásának módját és elhatározta, hogy viszontelárusítók útján fogja a közönség rendelkezésére bocsátani. A szenet egyrészt a főváros területén működő szénkereskedők, másrészt egy nagykereskedő cég kapja és természetesen szigorúan szabályozni fogják és ellenőrzik az árusítást.

Hajógyári sztrájk. Ma reggel sztrájkba léptek a budafoki hajógyár munkásai, — állítólag azért, mivel a béruket le akarták szállítani. A tárgyalás eddig nem vezetett sikerre s a munka szünetel odakint.

Intim-Színház. Nagy sikerrel kerül naponta színre dr. *Árvíz* Lipót *Kabaret-láz* című kacagató bohózata. Csütörtökön új bohózat kerül színre *Üvegy majom* címmel, szombaton pedig *Dessó Vilmos Veszedelmes kaland* című egyfelvonásosa. Az új magánzámok között szerepel *Peterdi Andor* és *Bihari Zoltán Lepke leány* című dala.

MŰVÉSZET

SZÍNHÁZ ZENE KÉP KÖNYV

* **Sámson.** A Sámson főpróbája ma délelőtt volt a *Vigszínházban*, a hol holnap, pénteken, lesz *Bernstein* Henry színművének bemutatója. A *Tolvaj* és *Baccarat* szerzőjének legújabb darabja iránt a legnagyobb érdeklődés mutatkozik. A premiére jegyeit már napok előtt elkapták és a következő előadásokra is rendkívül sok az előjegyzés. A *Sámson* kivételesen négyszer egymásután adják, — péntektől hétfőig, — azután pedig, a műsor többi nagy sikerű darabjaival felváltva, minden második napon kerül színre.

* **Álarcosbál a Vigszínházban.** Lázasan folynak az előkészületek a Vigszínház álarcosbáljára, amelyet a Budapesti Újságírók Egyesületének javára rendeznek. Ma tartották meg a Vigszínházban a helyszíni szemlét, amelyen megállapították a zenekarok és a bodegák helyeit. A színpadon és a két folyosón tizenegy bodegát állítottak fel s vezetésüket a fővárosi színházak fiatal művésznői vállalták magukra. Az álarcosbálra a rendezőség csak korlátozott számú jegyeket bocsátott ki. A jegyek legnagyobb részét már ma elkapták.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás. Budapest, IV., Károly-körút 24. szám, I. em. Lift. Telefon szám 102-39.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen-sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalizáció).
Kék fényvel való kezelés
Villamos hő- és fényfürdők.
Villamos massage.
Galván, Farad- és Franklin árammal való kezelés.
Villamos és szénavas fürdők

Főbb javallatok:
Általános idegesség (neuraszthenia, hysteria).
Álmatlanság.
Hűdések (Paralysis).
Gerincvelősrövidítés (Tabes)
Idegfájdalmak (Neuralgiák, Ischias).
Szívbetegségek.
Vérkeringés megzavarása.
Köszvény és csusz (Rheuma, izületi és esontbajok).
Székrekedés.
Anyagszere bajok (elhízás).
Bőrbajok, hajbetegségek (hajhullás, kopaszság, bőrvizketeg).
Aranyeres csomók.

■ Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. ■
Kezelés egész napon át. ■ Kíváratra prospektus

Több millió család

nyugalma forog kockán.

ha idejében nem kezdjük meg az irtóháborút családi békénk és nyugalomunk megfontolói és elrablói — a poloskák — ellen. Az első tavaszi napsugár életre kelti a férgeket is, de ha minden gondos háziasszony megfelelő fegyverrel várja a rut és alattomos ellenséget úgy biztosan megóvja családjá nyugalma. E fegyver, az oly gyorsan világhírűvé lett *Mort* poloskairtószesz, mely kiválóan sikerült vegyi összetételénél fogva fölülmulja az össze; addig létező szereket, amennyiben nemcsak a poloskát, hanem ami a fő, azok petéit is véglegesen kiirtja. Üvegeje —40, —80, 1.20, 2.50 és 5 kor. Vidékre a 2 korona 50 filléresnél kisebb nem szállítható, láda és szállító levél 50 fillér külön.

Főraktár:

MAJTHÉNYI BÉLA droguistánál
Budapest, IX., Vamház-körút 15. szám.
Lónyay-utca sarok.

TÁVIRAT TELEFON

A csanádi püspök földje Kisgazdák Csernoch Jánosnál

Makó, január 30.

A makói földmivelők küldöttsége *Csernoch* János csanádi püspöknél járt, hogy felkérje, tekintettel a makói nép földéhségére, a püspök engedje át a püspökség lelei négyezer holdas birtokát kisgazdákból alakult földbérlo-szövetkezetnek használatra. *Csernoch* püspök kegyesen fogadta a küldöttséget és biztosította jóindulatáról őket. Egyszersmind kijelentette, hogy kérelmüket alaposan meg fogja vizsgálni, hogy meggyőződést szerezzen magának arról, vajjon a szövetkezet helyes alapon áll-e és helyes irányban működik-e. Ha arról győződik meg, hogy helyes alapon indulnak, úgy készségesen hajlandó bérföldeket engedélyezni.

Abbáziában esik a hó Fiumében záporosó

Fiume, január 30.

Tegnap este hirtelenül fekete felhők keletkeztek, majd erős menydörgés és villámlás kíséretében záporosó támadt. Az eső megszünése után hirtelen heves bóra keletkezett. Az abbáziai hegyeket *friss hó borítja*.

A főmérnök tragédiája Halva találták az ágyában

Makó január 30.

Henne Jánost, a szárazéri vízmentesítő társulat főmérnökét ma ágyban halva találták. A vizsgálat megállapította, hogy a főmérnököt *szívszélhűdés* ölte meg.

Harmincezer munkás sztrájkja

Fiume, január 30.

Palermóból érkezett távirat szerint ott a déligyümölcsmunkásokat kizárták a munkából. A munkaadók elhatározták, hogy a kizárás időtartama alatt munkabért nem fizetnek, mire *harmincezer munkásra kiterjedő általános sztrájk tört ki*. A gyümölcszedők szintén sztrájkolnak.

Az elhagyott férj boszuja Lelőtte az asszonyt

Kaposvár, január 30.

Marosi Mátyás földmives állandóan durván bánt a feleségével, mire az otthagya őt és Várkony községbe költözött. *Marosi* ma megjelent feleségénél és kérte a hozzá való visszatérésre. Közben szóváltás támadt köztük, mire *Marosi* revolverrel négyszer rálőtt az asszonyra, aki *azonnal meghalt*. *Marosit* a csendőrség elfogta.

Bóra a tengeren Hajók veszedelme

Fiume, január 30.

Az egész nap folyamán heves bóra dühöngött, amely a kikötői munkákat nagyon akadályozta. A vitorlás hajók mind a kikötőbe menekültek. Az *Irene* olasz vitorlásnak a kikötő felé való útjában a heves szél szétépte vitorláit. Az *Irene* vészjeleket adott, mire egy gőzös megmentette. A vonatok mind vastagon hóval borítva érkeznek.

Lemoine csalásai Válságban a gyémántbányák

London, január 30.

Délafrikában, *Himberley* környékén bányásztatja a gyémántot a *De Beers* társaság, a mely a gyémántpiac kedvezőtlen helyzete miatt most válságba jutott. A társaság dutotsdami gyémántmosójában az üzem egy részét beszüntették és száz fehér munkást elbocsátottak. A válsághoz nagy mértékben hozzájárul az a körülmény, hogy *Lemoine*-nak, a Franciaországon elfogott gyémántesinálónak sikerült a társaság főigazgatóját, *Wernhert* becsapnia.

TÁVIRAT TELEFON

A romániai zavargások Károsultjai

Tizenötmillió a gazdáknak

Bukarest, január 30.

A kamara 76 szavazattal 24 ellenében elfogadta azt a törvényjavaslatot, a mely szerint a tavaszi agrárzavargások folytán károsult gazdák anyagi segélyben részesüljenek, melynek összege *tizenötmillió* lesz.

Anglia Japán mellett Szövetség a tengeren

London, január 30.

Sir Wilfried Laurier, Canada miniszterelnöke tegnap az ottavai alsóházban feltűnő keltő beszédet mondott a kormány politikájáról a japánok bevándorlásával szemben. Laurier miniszterelnök többek között utalt az angol-japán szövetségre s így szólt: Ha háború törne ki, ami szerencsétlenség volna, akkor Nagybritannia és Japán flottái a Csendes-Oceán északi vizein együtt küzdenének a közös ellenség ellen. Ilyen körülmények között hiba volna ebben a parlamentben azt mondani, hogy békében pedig nem tűrjük a japánok bevándorlását. A szerződés fennáll s meglehet azt szüntetni, ezt azonban az utolsó eszköz volna. Fenn akarjuk tartani a békét Japánnal, szövetségeseinknek tekintjük a japánokat, nem kívánhatjuk tehát megalázásukat azért, hogy törvényt hozzunk ebben a parlamentben ellenük.

Merénylet egy plébános ellen Tizenhatszor rálöttek

Köln, január 30.

Gardenben a Mosel mellett ismeretlen tettesek gyilkos merényletet kíséreltek meg a plébános ellen s véletlen szerencse volt, hogy a plébános hugával és eselédjével megmenekült. A merénylet tegnap este történt, amikor a háznép már aludni tért. Az utcáról belöveddöztek a plébános szobájába s testvérének hálószobájába is több golyó hatolt. A plébános hugával és eselédjével a hátsó udvarra menekült. *Tizenhatszor lőttek a merénylők a plébános szobájába, aztán eltűntek és nyomuk veszett.*

A Nasi-pör Mellette vallanak a tanuk

Róma, január 30.

Capaldo volt államtitkár vallomása szerint Nasi igazságosan és korrektül töltötte be hivatalát. Agublia képviselő szintén dicséri Nasit. Francini volt miniszteri osztályfőnök és Astolfone képviselő Nasi becsületességét emelik ki és munkakedvét dicsérik. Di Lorenzo főszámvevőszéki főprokurátor szerint Nasi sohasem akart befolyást gyakorolni a számvevőszékre. Bovio képviselő övegye arról szól, hogy férje menynyire tisztelte Nasit. Franco Nasi postaügyi minisztériumának titkára azt vallja, hogy Nasi lemondása után azt az utasítást kapta tőle, hogy magántáviratait távolítsa el. Minthogy a legutóbbi tárgyaláson Intendente tanu azt vallotta, hogy a táviratok száma negyvenezer, az elnök a tanunak Nasival való szembesítését rendeli el.

Hazajönnek a lengyelek is Népvándorlás Amerikából

Berlin, január 30.

A lengyel emigránsok tömegesen térnek vissza Varsóba Amerikából. A múlt héten a chorzelli vámhatóságnál sok lengyel visszavándorló jelentkezett. Ez feltűnt a vámhivatalnokoknak s nem akarták a visszatérőket a határon átengedni, miglen a porosz hatóságok felvilágosították a határőrséget, hogy a lengyelek százával utaztak vissza hazájukba Amerikából.

A Thaw-pör Remekelt a védő

New-York, január 30.

Nagy közönség tódult tegnap a Thaw-pör tárgyalásra, mindenki hallani akarta Littleton védő fényes plaidoyerját, de aránylag sokan künnekedtek, mert az esküdtszéki terem nem volt képes a rengeteg publikumot befogadni. A Thaw-család tagjai közül a vádlott öz menyje és felesége is jelen volt. Mrs. Evelyn Thaw tegnap nem a tanuk padján, hanem a közönség számára fenntartott helyen ült. Ott volt továbbá Mrs. Lander Carnegie, a vádlott huga és Josias Thaw is. Az amerikai hírlapokat egész sereg lapudósító látta el. Nagy napja volt tegnap Littletonnak. A hirneves ügyvéd igazán remekelt, védőbeszéde valóságos mestermű volt s magával ragadta az esküdteket is, mikor a vádlott szomorú gyermekkorát festette és kimutatta, hogy Thaw nemcsak anyai, de apai részről is terhelt. Esetekkel bizonyította, hogy a fiatalember *beteges hajlamu volt* világéletében. A védőbeszéd öt órahosszat tartott s amilyen tárgyilagos volt az okfejtés, olyan poétikus és szenvedélyes volt a befejezés.

A szerelmes gróf milliói Kisemmizték a szép Vandát

Boroszló, január 30.

Az itteni országos főtörvényszék egy régóta húzódo pörben hozott végérvényes ítéletet. Gróf Chamaré Piusz évek előtt Bécsben nőül vette Blaustein Vanda énekesnőt s nem sokkal az esküvő után meghalt. Több millióra menő vagyonát övegye örökölte, de a gróf testvérei pörrel támadták meg az örökséget. Miután az orvosszakértők egybehangozón úgy nyilatkoztak, hogy gróf Chamaré a házasság megkötésekor *nem rendelkezett szabad akarattal*, a főtörvényszék *semmiesnek nyilvánította a házasságot s az örökséget az elhunyt gróf testvéreinek ítélte meg.* Gróf Chamaré Piusz egykori felesége az ítélet ellen fölterjesztéssel élt a birodalmi törvényszékhez és revíziót kért. A birodalmi törvényszék ma *elutasította a kérést s így az ítélet jogerős lett.*

A boszniai Kormány Burián ellen Hivatalnokok akciója

Szarajevó, január 30.

Az egész bosznia-hercegovinai sajtó nemzetiségi különbség nélkül akutnak tartja a báró Burián közös pénzügyminiszterrel támadt konfliktust s azt írja, hogy a bosznia-hercegovinai országos kormány vezető férfiai elítélik azt a szerbbarát irányzatot, amelyet báró Burián az okkupált tartományokban inaugurált. Az ausztriai és magyar származású hivatalnokok között erős áramlat észlelhető a közös pénzügyminiszter ellen, akitől rossz néven veszik, hogy az országos kormány határozatait semmibe sem veszi, sőt azokkal ellentétesen rendelkezik. Az általános elégedetlenséget nyílt kitörésre bírta az a körülmény, hogy báró Burián megfosztotta az ausztriai és magyarországi városi hivatalnokokat a városi képviselőtestületi választáson aktív és passzív választói joguktól, amelyekkel eddigél rendelkezhettek. Ez a határozat szintén a nagyszerb törekvéseknek kedvez.

Stössel után Kuropatkin Hadvezérek a vádlottak padján

Pétervár, január 30.

Az a híresztelés, hogy Kuropatkin tábornokot vád alá helyezik, egyelőre korai. Először be kell fejezni a Stössel tábornok ellen indított pört, amelynek befejezése után az ítélet megerősítés céljából a cár elé kerül s csak akkor lehet szó arról, vajjon vád alá helyezték-e *Alezjev* helytartót és Kuropatkin tábornokot.

A portugál rémuralom Merénylet a rendőrség ellen

Madrid, január 30.

Lisszabonban kiadott hivatalos jelentés szerint a főváros több kerületében a rendőrtisztviselőket megtámadták, közülök *egyét megöltek és számosat megsébesítettek.* Sok jeltől azt következteti a hatóság, hogy tervszerű összecsküvés van a rendőrség ellen. Az utolsó napokban a republikánus és a progresszista disszidens-párt több előkelő tagját letartóztatták. A rendőrség sok revolvert és másfajta fegyvert kobozott el. Magánjelentés szerint ma délután a rendőrség nagy erőfeszítés árán szótvert egy gyülekezetet, amely revolverekkel volt felfegyverkezve.

Pia Monika vándorlása Drezda a végállomás

Innsbruck, január 30.

Pia Monika hercegnő, aki most Griesben Bozen mellett tartózkodik, május 20-án át fog költözködni a Pallaus-kastélyba Brixen közelében. Junius 15-én a száz udvar Drezdába viteti a kis hercegnőt.

A rablótámadás meséje Csaló bankszolgá

Drezda, január 30.

A bankegyesület egy pénztári szolgája ma kétségbeesetten panaszkodott a rendőrségen, hogy egy sötét kapuban valaki fejbeütötte s elrabolta börtáskáját, amelyben tizenötezer márka volt. A rendőrség mozgósította a detektiveket, de egyben megfigyeltette Tauschert — így hívják a szolgát, — mert gyanus volt a viselkedése. Be is bizonyosodott, hogy a szolga hazudta a rablótámadást és a pénzt poste-restante feladta a főpostán. A szolgát letartóztatták és a tizenötezer márkát is megtalálták.

Oroszország is fölemeli a tiszti gázsit

Pétervár, január 30.

A tisztek helyzetének javítását tárgyaló bizottság tervezetet dolgozott ki, amelynek alapelvei a következők: A hadnagy havi 15 rubel fizetésjavítást kap, a javítás pedig minden magasabb fokozaton 5 rubellel emelkedik. Ezenfelül a lakbérek megfelelő összeggel emelkednek. Táborozási idő alatt a főtisztek egy, a vezérkari tisztek egy fél rubel napi pótlékot kapnak. Tisztekké való kinevezésük alkalmával a pályázók egyszeri 300 rubeles támogatásban részesülnek. Ezeknek keresztülviteléhez évi 15 milliónyi költségvetési többlet volna szükséges.

A francia automobil-verseny Küzdelem a nagydíjért

Páris, január 30.

Az automobil-klub bizottsága elhatározta, hogy a francia automobil-klub nagydíjért, valamint a Voiturette nagydíjért való versenyt a dieppei uton tartja meg.

Merénylet egy bérlő ellen Elraboltak tizezer rubelt

Soanovitz, január 30.

Kuesiakot, a Renach grófi bányák bérlőjét tegnap több férfi megtámadta és tizezer rubelt raboltak el tőle. A tettesek elmenekültek.

Feministák tüntetése Harc a szavazati jogért

London, január 30.

A női szavazati jog hívei ma reggel Grey, Haldane, Burns, Harcourt és Birrel miniszterek lakásai előtt tüntettek és kérvényt akartak átnyújtani, de küldöttségeiket sehosem fogadták. A tüntetők közül többet letartóztattak.

TÖRVÉNY ELŐTT

♣ **Gyilkos gazdász.** Tavaly áprilisban történt Nagyváradon, hogy egy átlumpolt éjszaka hajnalán Hevesi Ákos, a kolozsvári gazdasági akadémia hallgatója, részeg állapotában lezurta Jámber Lajos járásbírói irnokot. A gyilkosság elkövetésével eleinte Jámber haragosát, Szabó Jenő napidijast gyanúsították s a fiatalembert vizsgálati fogságba is helyezték. Ekkor Békési Jenő ügyvédjelölt megjelent a rendőrségen s elmondotta, hogy Szabó teljesen ártatlan, mert a gyilkos Hevesi Ákos. A vallomás alapján a letartóztatott embert szabadlábra helyezték és Hevesit fogták el. A nagyváradi törvényszék erős felindulásban elkövetett emberölésért Hevesit négy évi börtönbüntetésre ítélte, ellenben a bűnpalástolással vádolt Békésit felmentette. A tábla a négy évi büntetést leszállította két és fél évre és Békésit bűnszökésnek mondta ki, ötven korona pénzbüntetéssel sújtotta. A Kuria ma hozzájárult a tábla ítéletéhez.

♣ **Pánszláv költő.** A legutóbbi képviselő választások alkalmával Rózsahegyen nagy agitációt fejtett ki a hírhedt Hlinka András plébános dr. Skosbár Lőrinc nemzetiségi jelölt érdekében. Miután az ügyészség a pánszláv kortesek beszédében igazat látott, közülük többen pörbe fogott. Turzo Gedeon a pörökre vonatkozó verset tett közzé a *Csernoknarnik* című tót lapban, amelyért büntetésért miatt megindították ellene az eljárást. Ma tárgyalta ezt a pört az esküdtbíró és a marasztaló verdíkt alapján Turzót négy havi fogságbüntetésre ítélték.

♣ **Tolvajok és orgazdák.** Az elmúlt év őszén nem kevesebb, mint tizenhat rendbeli börtönt követett el egy tolvajszövetkezet. A rendőrség a tolvajokat és orgazdáikat letartóztatta. Ma tárgyalta ezt a pört a bíróság, amely a tolvajokat hosszabb szabadságvesztésre ítélte. Az orgazdák közül dr. Kisfalvi Rezső védelme után Klein Franciskát felmentették, ellenben Koós Józsefet hat havi börtönrre, Steinhöffer Gizellát pedig egy havi fogságra ítélték.

♣ **Fölfüggesztett közjegyző.** A kolozsvári törvényszék, mint közjegyzői fegyelmi bíróság dr. Fáy Andor szárszéregeni közjegyzőt állásától felfüggesztette, részére helyettesül a közjegyzői kamara dr. Hankó Domokos szárszéregeni közjegyzőhelyettest rendelte ki.

Ezer leányfej

REGÉNY

A HIR számára írta:

31

BERKES IMRE

De Etel nem nyult hozzá. Fejét előtötte a vér, nem értette ezt az egész dolgot. Hogy kerül most ide évek múlva Groll Elza arcképe, mit akar vele ez az ember? Miért festi, mit gyönyörködik benne? Kést ragadott a kezébe s azt beledöfte Groll Elza szívébe.

— Pusztulj, nyomorult! — ordította dühében. — Pusztulj innen!

Mérgesen feléje rugott, az állvány eldőlt, ráesett Szilárd fejére. A szíve épen az ajkához ért és Szilárd megcsókolta az át-döfött szívet.

Az asszony lerokadt egy székre és sírni kezdett. Csúnyán, vénasszonyosan sirt, Szilárd szerette volna vigasztalni, de nem mert szólni. Még mindig térdelt, meg se mert mozdulni.

— Elválnok, — mondta végül az asszony. — Ilyen elvetemedett emberrel nem élek tovább egy hajlékban.

Szilárd könyörgőn emelte rá a szemét, az ajka mozgott...

— Hallgasson, — kiáltotta Etel. — Szót se halljak...

Fölkelt és magára hagyta Szilárdot... Most vége az én verejtékes munkámnak, gondolta, az asszony átdöfte... De talán még tudok rajta segíteni. Szerette volna a kezébe venni a képet, de nem mert felállni. Félt, hogy a felesége visszajön. Ott térdelt jó sokáig egymagában, a lába teljesen elfásult, szomjas volt és éhes.

♣ **Hat pofon.** *Balonszky* Pál kecskeméti legényt, tavaly elküldte a gazdája *Klein* Simon borkereskedőhöz avval a megbízással, hogy fizesse ki Kleinál levő számláját. Másnap a kereskedő azt állította, hogy ő csak négy koronát kapott, holott *Butonszky*nak hat koronát kellett volna átadnia.

— Nem igaz, hatot adtam — felelte a legény. Erre hatalmas pofon csattant el. A pofont a kereskedő adta, a legény kapta.

— Mennyit adtál? Kérdezte újból Klein.

— Hat koronát.

Megint egy hatalmas pofon és aztán hatszor ismétlődött meg a kérdés, felelet és a pofon. A verés után félajulian támolygott haza a legény és huszonnyolc napig nyomta az ügyet. A kecskeméti törvényszék a kereskedőt súlyos testi sértés miatt egy havi fogságra és száz korona pénzbüntetésre ítélte. A tábla ezt az ítéletet ma jóváhagyta.

♣ **Hazatérés a temetésre.** Néhány évvel ezelőtt *Braek* Zsuzsa budapesti varrónő Amerikába vándorolt. Newyorkban varrásból tartotta fenn magát. Egy dicsőgazdag newyorki embernek, *Campbell* Woltnak felesége 250 dollár értékű ruhát adott *Braek* Zsuzsához munkába, amikor a varrónő sürgőnyt kapott hazulról, hogy meghalt az édesanyja. A leány elzalogosította *Campbell* ruháját és hazajött. Triestben azonban letartóztatták. Védője dr. *Bródy* Ernő akkor levelet írt az amerikai panaszosnőnek s kérte, hogy vonja vissza feljelentését. *Campbell* válasz nélkül hajóra ült s Triestben kérésére szabadon bocsátották a leányt. Miután hivatalból üldözendő büntetelményről volt szó, az ügy a büntető járásbíróhoz került. Dr. *Farhas* bíró ma megszüntette *Braek* Zsuzsa ellen az eljárást.

A SZERKESZTŐ POSTÁJA

Számla. A tizkoronán aluli számlákra is kell bélyeget tenni. Ha jegyzékre vagy másolatra bélyeget akar tenni, annak vagy jegyzék, vagy másolat jellegűnek kell lennie. — M. L. Sziveskedjék orvoshoz fordulni, mert egyedül ő illetékes az ilyen ügyekben.

KÖZGAZDASÁG

Sertéskonsumvásári jelentés. (A székesfővárosi állatvásár és közvágóhid igazgatósága.) Január 30-án. Előző napi eladatlant maradvány 884 drb. sertés, — drb. süldő, — drb. malac. Pót-

felhajtás — drb sertés, — drb süldő, — drb malac. Mai felhajtás 1396 drb sertés, 32 drb süldő, — drb malac, összesen 2290 drb sertés, 32 drb süldő, — drb malac. Eladatlant 1469 drb sertés, 26 drb süldő, — drb malac. Mai maradvány 811 drb sertés, 6 drb süldő, — drb malac

Következő árak jegyeztettek: Zsirsertés: Öreg I. rendű 350 kilogrammon felül elősúlyban 88—92 fillér, életsúlylevonással —, II. od rendű 280—350 kilogrammig 86—88 fillér, életsúlylevonással 108—110 fillér, silány — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, életsúlylevonással 110—120 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogrammig —, életsúlylevonással 110—120 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogrammig — fillérig, levonással 114—120. Huszsertés, nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig levonással, könnyű 140—300 kilogrammig —, életsúlylevonással — fillérig, bel-földi süldő 100—112 fillérig, horvát süldő — fillér, malac — fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, elősúlyban értendők. A vásár irányzata közepes, az árak változólanok.

Kőbányai sertésvásár. Sertésleltékszám: Január hó 23-ik napján volt 21.850 darab. Január 29. napján felhajtott 201 darab. Január 29. napján elszállított 126 darab. Január hó 30. napjára maradt készlet 21.925.

Budapesti vágómarhavásár. 1908. jan. 30-án. Vágómarhák: Felhajtás: Magyar bika 117 darab, magyar ökör 1273 darab, magyar tehén 320 darab, magyar bivaly 77 darab, növendékmarha — darab, Boszniai bika — darab, ökör — darab, tehén — darab, növendékmarha 32 darab. Póthajtásra bejelentve 6 darab. Összesen 1830 darab. — Árjegyzések métermérszánkint elősúlyban, levonás nélkül, vágómarhákért: Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 68—76.— koronáig, silány minőségű 52.—58.— koronáig, Magyar paraszanmarha, jobb minőségű 58.—66.— koronáig, kiv. — koronáig, silány minőségű 46.—56.— koronáig, Tarka hizott ökör, legjobb minőségű 76.—86.— koronáig, kivételesen 94 koronáig, közép minőségű 62.—74.— koronáig, silányabb minőségű 48.—60.— koronáig, Boszniai ökör, legjobb minőségű — koronáig, kivételesen — koronáig, silányabb minőségű — koronáig, Bika jobb minőségű 60.—72.— koronáig, kivételesen — koronáig, silányabb minőségű 48.—58.— koronáig, bivaly 36.—40.— koronáig, kivételesen 44.—koronáig, Magyar tehén 44.—64.— koronáig, kivételesen — koronáig, Tarka tehén 46.—70.— koronáig, kivételesen — koronáig, kicsontozni való marha 40.—44.— koronáig, növendékmarha 46.—64.— koronáig, Mind 100 kilonként elősúlyban.

A felhajtás mintegy 500 darabbal nagyobb volt a múlt hetinél, a helyi szükséglet igen gyenge lévén s mivel külföldi vevők még nem

— Éhes vagyok, — mondta halkan, de a szobában esőnd volt. Senki se adott neki választ. Etel nagysokára benyitott hozzá. Láta, hogy még mindig térdel, rákiáltott: — Keljen föl!...

Szilárd alig állt a lábán. Minden izében remegett, rárokkadt a székre, ehez még se volt hozzászokva. A felesége ugyan eddig se bánt vele úgy, mint a hímes tojással, de ez mégis kegyetlen büntetés volt.

Az asszony valahogy megcsillapodott, de azért gyilkos szemekkel nézegette az urát.

— Vége. Elválnok. Vegye tudomásul. Beszélék az ügyvéddel.

Szilárd a kínos és szomorú botrányra gondolt, ami ennek a nyomán fel fog fakadni. Ezer gunyos, vigyorgó leányfejet látott maga előtt, hallotta a tanítónők boldog kacagását, még se mert ellenkezni. Ha Etel így akarja, legyen így. Visszamegy Birónéhoz. Ha ugyan azóta nem adta ki a szobát.

Büntetést szabott ki rá az asszony. Minden nap térdelnie kellett az ágy sarkánál egytől kettőig. Ezt is megszokta Szilárd. Már figyelmeztetés nélkül is letérdelt, nem szégyenkezett, senkise tudott róla, csak a cseléd, de az siket volt s a pörből sohse hallott egy szót sem. Pedig Etel nem fukarkodott, minden nap talált valami okot a zsörtölődésre s az nap óta, hogy Groll Elza arcképet átdöfte, gyűlölettel gondolt mindenkire s tán legjobban Szilárdra. Az iskolában utálták, szidták, boldogok voltak, ha egy órája véletlenül elmaradt, türehtelen lett, senkise mert hozzá szólni.

Szilárd az ágy mellett térdelt, az asszony a szomszéd szobában volt. Valaki kopogott. A tanár nem tudta, hogy most mit csináljon, idegenek jelenlétében is kötelező

a térdelés, de még ki se eszelhetett valamit, máris kinyit az ajtó. Téry lépett be.

— Hát te mit csinálsz? — kacagott Téry s megállt Szilárd előtt.

— Látod. Térdelek.

— Miért?

— Büntetésből.

— Ki büntetett meg?

— A feleségem...

— Ugy... — mondta Téry. — Akkor rendben van. Hát térdelned kell. Ez helyes. Én is ilyennek gondoltam a házasetet, a férjnek térdelni kell.

— Kell, — mondta szomorúan Szilárd, Minden nap.

— Mikor?

— Ilyenkor. Egytől kettőig. Én ez már megszoktam. Nem a legrosszabb sport. Örült, hogy csak Téry jött, a barátja. Azzal becsületesen beszélhet, nem kell titkolóznia.

Téry dühbe jött.

— Állj fel, te ökör, hát csak nem térdelsz itt egy óra hosszat?

— Kérlek, ne lármázz, a feleségem a szomszéd szobában van. Még meg találja hallani. És azt hiszi, hogy én biztattalak fel.

— Igazad van. Semmi közöm hozzá. Mondtam néked, hogy nem komoly dolog ez. Emlékszel?

Szilárd erre már nem felelt, mert az igazgató bejött a szobába. Nagyon meglepődött, a mikor Téryt meglátta. Tétován nézett majd ő reá, majd a térdelő férjére.

— Kezét csókolom, nagyságos asszony, — mondta az énektanár s nagyon jól érezte magát ebben a kínos helyzetben. Szilárd lehorgasztotta a fejét, a fülét is szeretne volna betömni, hogy ne hallja a beszélgetést. Mit fog most mondani az asszony?

(Folytatjuk.)

nyertek tudomást arról, hogy a vásár a zár alól teljesen föl van oldva, ezért a vásár változatlanul lanyha volt, s az árak, dacára a kisebb felhajtásnak továbbra is változatlanok maradtak. A jövő héten néhány száz ökröt fognak konzervezőkre vásárolni, s tekintettel arra, hogy a vásár teljesen szabaddá van téve, élénk vásárra van kilátás.

Budapesti szurómarhavásár. 1908. január 30-án. Felhajtott: 104 drb 616 borju (közte 13 rugott), 31 drb leölt borju, 684 drb leölt bárány.

Árjegyzések: Elsőrendű 616 borjukért 96—104 fillérig, kivételesen 106 fillérig, középműnőségű 616 borjukért 86—94 fillérig, leölt borjukért 304—112 fillér, silány és rugott borjukért 56—72 fillérig, növendékmarháért — fillérig kilogrammonként (levonás nélküli). Leölt bárányokért 12—24 korona páronként. Az irányzat a borjuvásáron csendes, míg a bárányvásáron élénk volt.

Bécsi szurómarhavásár. A mai vásárra fölhoztak: 4757 darab borjút, 3229 darab fiatal sertést, 2097 darab levágott sertést, 355 darab levágott juhot, — darab 616 juhot, 498 darab bárányt.

Eladási árak kilogrammonként: Levágott borju 70—100 fillér; elsőrendű 102—128 fillér; Jégeje 130—136 fillér, 616 borju — fillér; bizott hussértés 70—96 fillér; fiatal sertés fillér; levágott nehéz sertés I. rendű 96—116 fillér; II. rendű — fillér; könnyű sertés 132—fillér; elsőrendű süldő 100—124 fillér; levágott juh 68—92 fillér; bárány 24—36 korona páronként.

A budapesti gabonatözsde I. Nézárú-üzlet

Vételkedv hiányában 50 fillérrel olcsóbb áron csak néhány ezer mm. buza került forgalomba. Rozs 40, zab 30, tengeri 10, árpa 20 fillérrel olcsóbb.

Eladatott: Buza, Tiszavidéki: 200 mm. 78 k. 24.30 K., 100 mm. 77 k. 24.— K., 200 mm. 74.8 k. 23.80 K.

Pestvidéki: 160 mm. 79 k. 24.30 K., 400 mm. 76.5 k. 23.40 K. (üzögh), 100 mm. 76 k. 23.70 K., 100 mm. 75.5 k. 23.40 K.

Kalocsai: 500 mm. 76 k. 23.80 K.

Marosmenti: 500 mm. 76 k. 23.50 K.

Felsőmagyar: 100 mm. 77.5 k. 23.60 K.

Mind hrom hénapra.

Tengeri: 200 mm. 13.40 K.

Lucerna: 259 mm. 108.— K. barna, ab Budapest.

Zab: 100 mm. 16.— K., 200 mm. 15.90 K. hibás.

Kézpénzfizetés mellett.

II. Határidő-üzlet

Eleinte lanyha, az üzlet folyamán valamivel izillárdabb.

Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza (1908)	20.94—21.18—21.10
Áprilisi buza (1908)	23.70—24.14—24.12
Októberi rozs (1908)	18.06—18.16—18.14
Áprilisi rozs (1908)	20.06—20.32—20.30
Áprilisi zab (1908)	15.78—15.90—15.90
Májusi tengeri (1908)	13.50—13.70—13.64

Déli 1 órakor zárulnak.

Októberi buza (1908)	21.10—21.12
Áprilisi buza (1908)	24.12—24.14
Októberi rozs (1908)	18.14—18.16
Áprilisi rozs (1908)	20.30—20.32
Áprilisi zab (1908)	15.90—15.92
Májusi tengeri (1908)	13.64—13.66

Gabonaforgalom

1908. jan. 28-től Jan. 29-ig

	Erkezett	Elszállított
Buza	3433	—
Rozs	159	354
Árpa	611	—
Zab	411	—
Tengeri	832	—
Liszt	—	8556
Korpa	—	3216

Délutáni határidő-üzlet:

Áprilisi buza (1908)	24.10
Októberi buza (1908)	21.02
Áprilisi rozs (1908)	20.38
Októberi rozs (1908)	18.10
Áprilisi zab (1908)	15.90
Májusi tengeri (1908)	13.70

A budapesti értéktözsde

Előzősde: Amerikából alacsonyabb jegyzések érkeztek. A mai tözsde annak dacára helyi és bécsi fedezések és vásárlások folytán szillárd lefolyású volt. Az összes értékek iránt igen élénk kereslet mutatkozott, de leginkább magyar hitelrészvényt és koronajáradékot szíjazták.

Köztettek: Osztrák hitelrészvény 645.50—646.25. Magyar hitelrészvény 781.25—783.50. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 497.50—498.— Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 440.50—442.— Osztrák-magyar államvasút 680.50. Déli vasút 147.50—148.— Rimamurányi vasút 534.50. Magyar koronajáradék 94.10—94.32 $\frac{1}{2}$. Közúti vasút 569.— Városi villamos vasút 284.—285.— Hazai bank 294.50—295.50. Salgótarjáni kőszénbánya 611.—612.— Kereskedelmi r.t. 602.50—603.25. Drasche 595.—510.— Adria 422.50. Orosz járadék 91.35.

Déli tözsde: Folytatólagos helyi vásárlásokra a déli tözsden is szillárd maradt az irányzat.

Köztettek: Osztrák hitelrészvény 645.75—648.— Magyar hitelrészvény 783.25—784.75. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 497.50—498.— Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 442.—443.50. Rimamurányi vasút 535.50—537.— Magyar koronajáradék 94.25—94.32 $\frac{1}{2}$. Hazai sorsjegy 107.50.—108.— Közúti vasút 569.—572.25. Városi villamos vasút 282.25—285.— Kereskedelmi bank

3500.—3508.— Kereskedelmi r.t. 602.—603.75. Drasche 510.—515.— Salgótarjáni kőszénbánya 609.—611.— Weitzer waggongyár 205.—307.— Magyar vasúti forg. 388.—389.50.

Utótözsde: Irányzata nyereségrealizációkra mérsékelt forgalom mellett némileg gyengébben zárult.

Köztettek: Osztrák hitelrészvény 647.50. Magyar hitelrészvény 783.75—782.— Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 497.75. Osztrák-magyar államvasút 680.25. Déli vasút 147.— Rimamurányi vasút 536.— Hazai bank 294.— Orosz járadék 91.55. Közúti vasút 571.—575.—

Zárlat délután 3 óra 30 perckor: Osztrák hitelrészvény 647.50.— Magyar hitelrészvény 782.— Államvasút 680.25. Rimamurányi vasút 536.—

Bécsi gabonatözsde

Buza lanyha. — Rozs lanyha. — Tengeri gyengén tartott. — Árpa gyengén tartott. — Zab engedő. — Idő: változó.

Bécsi értéktözsde

Bécs, január 30. 4.2 százalékos papírjáradék 97.75. 4 százalékos osztrák aranyjáradék 116.50. 1860iki sorsjegy 154.— Osztrák hitelsorsjegy 458.— Angol-osztrák bank 304.10. Bécsi Bankverein 540.75. Osztrák-magyar bank 1770.— Déli vasút 145.90. Dunagőzhajózási részvény 1026.— Dohányrészvény 414.— Cs. kir. vert arany 11.25. Német bankváltók 117.62. Osztrák Lloyd 407.— 4.2 százalékos ezüstjáradék 97.15—102.— Osztrák koronajáradék 97.15. 1864-iki sorsjegy 263.25. Osztrák hitelrészvény 649.90. Union Bank 554.50. Osztrák Lacenderbank 421.— Osztrák-magyar államvasút 678.95. Elbevolgyi vasút 424.58. Alpezi részvény 613.— 20 frankos 19.13. Londoni váltóár 240.10. Lipótkohó 440.— Török sorsjegyek 187.60. Az irányzat szillárd.

Bécs, január 30. 4 százalékos aranyjáradék 112.52. Tiszai és szegedi kölcsönsorsjegy 151.85. Magyar hitelrészvény 784.— Magyar leszámítoló- és váltóbank 496.— Rimamurányi vasút 534.50. Magyar cukoripar —. Adria 424.— Magyar koronajáradék 94.35. 4 százalékos magyar földtelerm. kötv. 95.10. Magyar nyereségkötvény 195.15. Kassa-oderbergi vasút —. Magyar kereskedelmi bank —. Magyar jelzálogbank 441.—

Külföldi értéktözsde

Berlin, január 30. 4.2 százalékos papírjáradék —. 4 százalékos osztrák aranyjáradék 94.— Osztrák hitelrészvény 204.— Déli vasút 26.50. Orosz bankjegyek 214.50. 4 százalékos új orosz kölcsön 75.10. Disconto Commandit 174.30. Dynamit Trust 162.25. Harpeni 202.— Unifikált török járadék 96.— 4.2 százalékos ezüstjáradék 47.75. 4 százalékos magyar aranyjáradék 94.50. Osztrák-magyar államvasút 145.60. Bécsi váltóár 85.— Olasz járadék —. Edison 100.75. Gelsenkircheni 134.40. Laurakohó 218.— Az irányzat szillárd.

GRAMOFON
STERBERG ÁRMIN
ÉS TESTVÉRE
CS. ÉS KIR. UDVARI HANGSZERGYÁR

6 lemezzel együtt
40 KORONA

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-UT 36.

Majhullás és

korpaépződés ellen a legmegbízhatóbb szer a Majthényi-féle

Tanno-chinin hajszesz

Nemcsak megakadályozza a haj kihullását, de jelentékenyen előmozdítja a haj növekedését is. Egy üveg ára 1 kor. 20 fillér, 2 ós 4 korona.

Főraktár:

MAJTHÉNYI BÉLA drogulátánál Budapest, IX., Vámház-körut 15.

A SCHNITZER-féle teát és rumot

kiváló íze és kikapcsoló ereje miatt a legjobb csaldnál, kávéházban, egyet és szanatoriumban stb. minden rum és tea és rum fölé helyezik.

SchnitzerMór

tea és rum nagybanl. behozatala

BUDAPEST.

VI., Váci-körut 9. sz.

FIÓKÜZLET:

V., Váci-körut 80. sz.

Száraz, törékeny és molyos haj

legbiztosabb gyógyszere a

„Mouille de Boeuf“

marhavélis china-pomádé. Hajnövesztő hatása bámulatos.

Egy tégely ára K 1.20

Főraktár:

MAJTHÉNYI BÉLA drogulátánál Budapest, IX., Vámház-körut 15.

SZINHÁZAK

Péntek, 1908. január 31-én.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Zárva.

NEMZETI SZINHÁZ.

A boszorkány.

Dráma 5 felvonásban.

Kezdeté 7 órákor.

KIRÁLY SZINHÁZ.

Varázskeringő.

Operett 3 felvonásban

Kezdeté 7 1/2 órákor.

MAGYAR SZINHÁZ.

Gretchen.

Tréfa 3 felvonásban.

Kezdeté fél 8 órákor.

URANIA SZINHÁZ.

A szerelem története.

Kezdeté 1/8 órákor.

VIGSZINHÁZ.

Előszór:

Sámson.

Színmű 4 felvonásban.

Kezdeté fél 8 órákor.

NÉPSZINHÁZ.

(Vig-Opera).

A cigánybáró.

Operett 3 felvonásban.

Kezdeté 8 órákor.

Modern Színház - Cabaret

Andrássy-ut 69.

Telefon 93-16.

Mit herceg. Lehár egyfelvonásos operette. — Utazás egy siker körül. Bohózat egy felvonásban. — A szerelem trombitája. 1 felvonásos tréfa — Gözfürdőben. Tréfa jelenet. — 23 kabaretszám. — Szerzők: Szomaházy, Heltai Molnár.

Szereplők: Medgyaszay Vilma, Vörös III, Keleti Juliska, Poor Lili, Nyárali Sarkadi, Tihanyi, Barsony, Boros.

Kezdeté 9 órákor.

FOLIES CAPRICE

Igazgatók: LEITNER és KELETI Róvay-utca 18. Főrendező: ROTT SÁNDOR

Az előadás kezdete fél 9 órákor.

10 órákor. MA Ujdonosság!

A „házibarád“

Bohózat írta: MEMÓ. Rendező: Werner Manó.

10 órákor! 10 órákor!

„Kirándulás a szabadba“

(CABARET) előadja a Folies Caprice egész személyzete.

Rendezők: Rott Sándor és Geiger S. balettmester.

Végül

„Was Männer fesselt?“

Bohózat írta: SATYR. Rendező: Trebitsch Sándor.

Nappali pénztár délelőtt 9-1-ig és délután 3-5-ig.

Az 1-5 emeleti Casino de Paris-ban reggeli 6 óráig Zene és tánc.

Egy mesés ajándék

4 angolvaszon diszkötésű regényt ingyen és bérmentve

adunk, melynek bolti ára 6 forint, ha előfizeti fölévőre 2 forint 10 krajcárral

A „BAZÁRT.“

Ezen lap szépség és állítás tekintetében bátran a divatlapok királyának nevezhető. Ha ilyen 10 angolvaszon kötésű regényt egyszerre kíván, a beküldés hozzájárulásáért összesen 50 krajcár kerül mind a 10 kötetnél. Megjegyezzük, hogy ilyen 10 kötet mű bolti ára 15 ft. Mutatványt díjtalanul küldünk. Az előfizetési összeg „A BAZÁRT“ kiadóhivatatalhoz küldendő, Budapest, VII., Dohány-utca 16. sz.

Az „ELSŐ MAGYAR IPARBANK“

t. c. részvényesei

1908. évi február hó 15-én délután 5 órákor

az intézet helyiségében (IV., Deák Ferenc-utca 5. sz.) tartandó

ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSRE

tisztelettel meghívtnak.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság jelentése.
  2. A mérleg és zárszámadás előterjesztése a felügyelő-bizottság jelentésével.
  3. A mérleg megállapítása és a nyereség felosztása feletti határozat.
  4. A felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása.
  5. A felügyelő-bizottság három tagjának és egy póttagjának, valamint a választmány tizenkét tagjának megválasztása.
- *) Azon t. c. részvényes urak, kik ezen közgyűlésen részvenni szándékoznak, sziveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 121. §-a) értelmében folyó évi február 12-ik napjáig bezárólag, délelőtt 9-12 óráig az intézet pénztáránál letenni. Kelt Budapesten, 1908. január hó 30-án.

AZ IGAZGATÓSÁG.

*) 121. §. A rendes közgyűlés összehívása, annak megtartása előtt két hetet a magyar hivatalos lap útján eszközöltetik. Minden részvényes, ki a közgyűlésen részt akar venni, a közgyűlés előtt három nappal nevére írt részvényeit az igazgatóságnál letenni tartozik. (Utányomás nem díjazatik.)

Hazafias képek

esztálygyöngös műhímzéssel, lyeggel, 45-50 cm. nagyságban pompás aranykeretben zeneszerkezettel, talpában csomagolva bérmentes szállítással K 11.50 fill.-ért kapha ok II. Rákóczy Ferenc képe a „Rákóczy-induló“ dallamával Kossuth Lajos képe a „Kossuth nótá“ dallamával Petőfi Sándor képe az „Isten áldd meg a magyart“ dallamával

Vallásos képek

„A szent család“ „Krisztus a keresztfán“ „Szentháromság“ stb. arany és esztálygyönggyel hímzve, tengerentúli növényekkel ékesítve, lyeggel, 45-50 cm. nagyságban, pompás aranykeretben „Teged Isten dícsérelje“ vagy „Üzenés az éj, dicső éj“ dallamu zeneszerkezettel bérmentes szállítással K 11.50

Házi kápolnák

48-70 cm. nagyságu aranyozott sötét-barna keretben zeneszerkezettel bérmentve 13 korona. Vallásos képek, imakönyvek, olvasó jelek, rózsafüzérek, díszkeresztek nagy választékban Képes árjegyzéket ingyen küld a Magyar Háziipar Müintézet Budapest, VII., Damjanich utca 36. sz.

Egy 30 koronás

könyvtár ingyen.

A „MAGYAR DIVAT“ 10 kötet művet ad Önnek meglepően szép angol vászonkötésbe kötve, melynek bolti ára 30 kor., teljesen díjtalanul, tehát minden reáfizetés nélkül, ha előfizeti a lapot fölévőre 8 ft. Mielőtt az előfizetés beérkezik, rögtön megküldjük az említett 10 kötet művet s kötelezőleg kijelentjük, ha Önnek bármely okból meg nem telelne, akár a lap, akár a mű, minden levonás nélkül visszaküldjük a befizetett összeget. A „MAGYAR DIVAT“ egy havonként kétszer megjelenő páratlanul szép divatlap, melyről bátran el lehet mondani, hogy szépség, eredetiség és előcsőség tekintetében egyedül áll.

MI A TITKA ezen lap varázslatán?

Semmi más, mint meglepően értékes tartalma.

„A MAGYAR DIVAT“ EGY-EGY SZÁMA

50-60 oldal terjedelmű. Valóságos lexikon képez minden nőre nézve. Divatja az elképzelhető legújabb. Közül háztartási dolgokat, melyek minden asszonynak nézve nélkülözhetetlenek. A közimunka részéről pedig több ismeret tanítást úgy nyilatkozott, hogy azok a háztasszonynak nézve valóságos áldást kepeznek.

Csodaszamba megy az az érdeklődés, mely a „Magyar Divat“ iránt megvilágult, de meg is érdemli ezen lap, ha tekintetbe vesszük rendkívül nagy és értékes tartalmát.

Ne sajnálja a fáradságát, kérjük, tegye meg saját egy mutatványszámot, melyet legnagyobb készséggel díjtalanul küld a „Magyar Divat“ kiadóhivatatal, Bpest, VII., Dohány-u. 16.

Világra szülő legújabb felfedezés.

Egér és patkányirtószert. Nem méreg.

„RATIN“ főleg egérvírusbaállus és patkánymikrobák összetételű a legbiztosabb e kártékony állatok kiirtására. Semminemű más állatra, sem emberre nem ártalmas. Egérvírus használati utasítással . . . 1 adag 1.80 korona Patkányvírus . . . 1 „ 3. — Nagyobb területeken e kártékony állatok tökéletes kiirtását garantálva elváltatja. „RATIN“ bakteriológiai laboratórium részvény-társaság magyarországi vezérképviselője és egyedürlusa.

HAAN BÉLA

Prospektus ingyen. Budapest, VII., Rottenbiller-u. 26/n.

Első

Alföldi Cognacgyár

Részvénytársaság és szeszfinomítógyár Kecskeméten

ajánlja a legkiválóbb, a leg-
hírnevesebb, a legkitünőbb és a
legzamatosabb legkedveltebb,
páratlan minőségű gyártmá-
nyait:

BARACK-pálinka cognak crème

Radiál-Elixir

48-as likör Menyecske-likör

Cake-Walke likör.

Kecskeméti 7-es gyomorkeserű.

Tulipán-Cognac

Tulipán-likör

Kitünő „Meggyszesz“

Mogador.

Molakoff.

Vanilia. ~ Allasch.

Alföldi finom

Király-rum

Thea-rum

Zaida-rum

Sanghai-rum.

Magyar csutora és

korsó különlegességeit

valamint

Az Alföldi fehér

+

sósborszesz-t

mely a legkitünőbb szolgálatot teszi

csuz, rheuma, köszvény stb. bajoknál.

Óriási próbátvegye csak

40 fillér

Kapható mindenütt.

Postán utánvétellel, vagy a pénz

előzetes beküldése után.

Budapesti főraktár:

Lederer Magyar Király gyógyszerár

V. ker., Marokkói-utca 2. szám.

Szőlő-
oltvá-
nyokat

egduabb választékban a már év k óta elsőnek és legmegbiz-

hatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telepe

Tulajdonos: Caspari Frigyes,

Medgyes 2. sz. (Nagyküküllő megye.)

II Tessék képes árjegyzéket kérni II

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéből érkezett

elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos meg-

rendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől ugy

szó- mint írásbélileg bizonyosságot szerezhet magának fenti

szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

